

Univerzita Palackého v Olomouci

Filozofická fakulta

Katedra mediálních a kulturních studií a žurnalistiky

**KATEGORIZACE ŽURNALISTICKÉ
FOTOGRAFIE V ORLICKÉM TÝDENÍKU**

Categorisation of journalistic photography in Orlický týdeník

Bakalářská diplomová práce

Tereza VACKOVÁ

Vedoucí práce: PhDr. Petr Orság, Ph.D.

Olomouc 2018

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci s názvem *Kategorizace žurnalistické fotografie v Orlickém týdeníku* vypracovala samostatně za pomoci uvedené literatury a pramenů. Celkový rozsah závěrečné práce činí 106 154 znaků.

V Olomouci dne 23.4. 2018

.....

Tereza Vacková

Tímto bych ráda poděkovala svému vedoucímu práce PhDr. Petru Orságovi za vstřícnou pomoc a cenné rady, které mi pomohly s vypracováním této bakalářské práce.

Anotace

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou kategorizace žurnalistické fotografie a následné praktické aplikace této kategorizace. Po vytvoření teoretického kategorizačního aparátu z dostupných pramenů se práce posléze věnuje rozdělení užitých fotografií podle předem nastaveného rámce. Fotografie pochází z regionálního periodika Orlický týdeník. Práce zkoumá změnu v průběhu let 1997, 2007 a 2017 v četnosti výskytu novinářských fotografií a proměnu používání různých žánrů žurnalistické fotografie. Následně jsou výsledky shrnuty a zobrazeny v tabulkách.

Klíčová slova: fotografie, novinářská fotografie, kategorizace, Orlický týdeník, regionální žurnalistika

Annotation

This thesis focuses on categorization of journalistic photography and its subsequent practical usage. After having created a theoretical categorization apparatus from available sources, the thesis presents a categorization of used photographs based on pre-set framework. The photographs were acquired from a regional weekly newspaper called Orlický týdeník. A research was conducted on changes in the number of journalistic photography and on transformation of different journalistic photography genres in 1997, 2007 and 2017. Finally, results of this research are summarized and displayed in charts.

Key words: photography, journalistic photography, categorization, Orlický týdeník, regional journalism

Obsah

Úvod.....	7
1. Fotografický obraz.....	8
1.1 Technická složka fotografie.....	8
1.2 Obrazová složka fotografie.....	9
2. Fotografie jako součást žurnalistiky	10
2.1 Vlastnosti fotografického zobrazení.....	12
2.1.1 Dokumentárnost a autentičnost.....	12
2.1.2 Univerzální srozumitelnost	13
2.1.3 Názornost a smyslovost	14
2.1.4 Zastavení okamžiku a rychlá realizace	14
2.2 Funkce žurnalistické fotografie	15
2.2.1 Fotografie, nositelka informace	16
3. Kategorizace žurnalistické fotografie.....	17
3.1 Základní dělení žurnalistické fotografie.....	17
3.1.1 Reportážní fotografie	17
3.1.2 Dokumentární fotografie.....	18
3.2 Klasifikace podle původu fotografie	20
3.2.1 Agenturní fotografie.....	20
3.2.2 Redakční fotografie.....	21
3.3 Klasifikace podle žánru fotografie	22
3.3.1 Žánr	22
3.3.2 Problémy žánrové klasifikace	23
3.3.3 Mnohost kritérií.....	23
3.3.4 Zpravodajské žánry	24
3.3.5 Publicistické žánry	27
3.3.6 Specifické žánry	31

4. Praktická fotografie	34
4.1 Rozbor Orlického týdeníku	34
4.1.1 Rok 1997	35
4.1.2 Rok 2007	40
4.1.3 Rok 2017	45
4.2 Vyhodnocení.....	49
5. Závěr	51
Zdroje	53
Přílohy	55

Úvod

Jako téma své bakalářské práce jsem zvolila žurnalistickou fotografii a způsoby její kategorizace. Fotografie jsou neodmyslitelnou součástí tiskovin a vzhledem k velkému množství fotožurnalistických snímků se již několik odborníků snažilo tuto oblast kategorizovat a uspořádat do logického celku. Nikomu se ovšem nepodařilo, aby jeho kodifikace vešla ve všeobecnou platnost a byla uznávána. Většinou se u jednotlivých autorů různí. Proto mne téma zaujalo, a tak jsem se rozhodla věnovat této problematice a zpřehlednit tak jeden z možných způsobů klasifikace, který posléze prakticky aplikuji.

Cílem práce je přiblížit teoretickou kategorizaci žurnalistické fotografie, a na základě kategorizace se věnovat periodiku a následně rozdělit podle nastaveného rámce. Dalším cílem je pohled na využití fotografie v periodiku v průběhu času. Zajímá mě, konkrétně zda se během dvaceti let mění trendy v používání žánrů a zda se nějak změnil pohled na fotografii v daném periodiku, zejména z pohledu kvantity a četnosti žánrů.

V teoretické části práce přiblížím žurnalistickou fotografii a pomocí metody kompilace vytvořím kategorizační aparát, na základě kterého budu postupovat v další části. Volně se hodlám inspirovat a vycházet z kategorizace dle Aleny Lábové a Ludvíka Barana, přičemž se v práci promítne i výsledek mého bádání.

Praktická část bude věnována konkrétním snímkům, jež jsou vybrány z regionálního periodika Orlický týdeník. Týdeník pravidelně vychází od roku 1992 v Rychnově nad Kněžnou. Mezi sebou porovnáám vydání z let 1997, 2007 a 2017, k čemuž použiji metodu komparace. Vždy půjde o zkoumání všech snímků v daném čísle. Ve svém výzkumu se budu zabývat pozorováním jednotlivých fotografií po dobu jednoho měsíce. Ve všech případech, tedy v roce 1997, 2007 i 2017, se bude jednat o měsíc říjen. Tento měsíc jsem zvolila, jelikož v říjnu roku 2017 jsem sama přispívala vlastními snímky do periodika. Ráda bych podrobila své fotografie zkoumání. Pro přehlednost výsledky posléze vnesu do tabulek. Vybrané periodikum nebudu podrobovat jiné analýze. Poslouží mi pouze jako vzorník žurnalistických fotek s regionální tematikou. Orlický týdeník je specifický tím, že ačkoli je to týdeník, v předchozích letech vycházel dvakrát do týdne. V roce 2017 už vychází pouze jednou, přičemž se tím spojila dvě čísla dohromady. V analýze bude potřeba zohlednit i fakt, že v roce 1997 vycházelo o 4 strany periodika méně než v následujících letech.

1. Fotografický obraz

Fotografie je neverbálním prostředkem, který nese a předává vizuální informaci. Fritz Kempe řekl, že „*Fotografie je zásobníkem, obrazárnou naší paměti, je naším myšlenkovým aparátem. Nemyslíme v racionálních pojmech, nýbrž v obrazech.*“¹ Vynález fotografického snímku významně ovlivnil formy lidské komunikace. Nikdy předtím se nepodařilo tak rychle a autenticky zachytit reálnou situaci v daném okamžiku. Již záhy po svém vzniku se fotografie začala uplatňovat ve sdělovacích prostředcích. K dispozici sice byly malby nebo skici, zachycující skutečnost, ale tento způsob předávání informace nebyl zcela autentický a tak přesný, jako je právě fotografie. Ale i slova, která popisovala situaci, ji nedokázala plnohodnotně znázornit. Lidé u fotografické informace snadněji uvěří, že se daná situace opravdu stala. Na druhou stranu je nutnou podotknout, že s nárůstem moderních technologií a digitální éry, je i tato vlastnost fotografie zpochybnitelná. Mnoho fotografů využívá možnosti úprav fotografie. Snímky posléze podléhají těmto úpravám a dochází tak k retušování a manipulaci skutečností. Nicméně i přes tyto nástrahy zůstává fotografie i nadále pro mnohé nositelem skutečnosti. Fotografie se stala nepostradatelným nástrojem naší životní zkušenosti a velmi rozšířila a upevnila náš empirický vztah ke skutečnosti.² „*Fotografický dokument je myšlenkovým projevem, který dovede svými prostředky analyzovat, popularizovat a propagovat společenské otázky života civilizace.*“³ Fotografie je mezinárodně srozumitelná, proto má fotograf větší odpovědnost a snímek větší význam.⁴

1.1 Technická složka fotografie

„*Jeden z otců fotografie, Joseph Nicéphore Niépce (1765 až 1833) ve skutečnosti nehledal způsob, jak nahradit kreslení, ale jak zjednodušit rozmnožování kreseb. Nejprve používal asfaltem potaženou desku ke kopírování rytin a kreseb. Z desky bylo po leptání*

¹ LÁBOVÁ, Alena. *Základy fotožurnalistiky. 2, Úvod do teorie žurnalistické fotografie*. 1. vyd. Praha, 1990, s. 3

² ČILJAKOVÁ, Adéla. *K aktuálním problémům fotožurnalistiky*. Praha, 1975, s. 39

³ BARAN, Ludvík. *Fotografie jako dokument a tvorba*. 1. vyd. Praha, 1990, s. 13

⁴ FEININGER, Andreas. *Škola moderní fotografie*. Vyd. 1. Praha, 1971, s. 15

a úpravě možné tisknout. Teprve později, v roce 1822, vložil takovou desku do „cameryobscury“, tedy de facto již do fotografického přístroje.“⁵

Camera obscura je temnou místností, která do maximální možné míry brání průchodu okolního světla dovnitř, s výjimkou světla formujícího obraz, jež zpravidla prochází malým otvorem. Naopak fotografovaný subjekt musí být pro vytvoření snímku osvětlen.⁶ Fotografie je umění i věda využívající světla k vytvoření trvalého obrazového záznamu, a to buď digitálně prostřednictvím čipu nebo chemickým procesem prostřednictvím světlocitlivého materiálu, například filmu.⁷

1.2 Obrazová složka fotografie

Obsah fotografie je základní kategorií teorie sdělování. Každé sdělení představuje určitým způsobem uspořádanou soustavu detailů. Obsah se skládá ze dvou složek, významu a účinu. Sdělení nese význam, když určitým způsobem zastupuje vztah nebo předmět určité reality, to znamená, že má schopnost vyvolat vědomí této reality. Účín je schopnost sdělení vyvolat emociální stav. Význam nabývá svého sdělení několika způsoby. Je jím společenská dohoda, podobnost a nebo tento význam vyplývá ze situace. Naopak zdrojem účinu mohou být význam sdělení, způsob provedení sdělení (například dobře a špatně provedená kresba), a některé prvky, které vyvozují emocionální efekt samy o sobě. Tímto efektem může být dvojice barev nebo určité zabarvení tónu hlasu. Jedná se o složený obraz z několika obsahových prvků. Jednoduchý se objevuje jen u malého množství sdělení (například „ano“).⁸ „*Významným prvkem při řešení obrazové plochy fotografie je úhel pohledu, ze kterého motiv zobrazujeme. Úhel pohledu vybírá autor proto, aby maximálně výrazně zachytil podstatné znaky fotografovaného objektu.*“⁹ Každý objekt je z každé strany jinak čitelný. Nejčastěji užívaným úhlem je frontální, tedy čelný směr pohledu a pohled z boku. Tímto způsobem se spojuje hlavní fotografovaný motiv s prostředím, které tvoří významově rovnocennou složku obrazu.

⁵ ŠMOK, Ján. *Začněte fotografovat*. 1. vyd. Praha: SNTL, 1983. Polytechnická knižnice. Řada 3, Udělejte si sami, s. 8.

⁶ Fotografie. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2017 [cit. 2018-03-1]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Fotografie>

⁷ SPENCER, Douglas Arthur. *The Focal Dictionary of Photographic Technologies*. Focal Press, 1973, s. 454.

⁸ TAUSK, Petr. *Praktická fotografie*. dotisk 1. vyd. Praha: SNTL, 1973. Oborové encyklopedie nakl. SNTL, s. 193.

⁹ LÁBOVÁ, Alena. *Základy fotožurnalistiky. 1, Fotografická a snímková technika pro novináře*. 1. vyd. Praha, 1989, s. 71.

Kromě toho se může využít i dvou extrémních úhlů pohledu, které do jisté míry zkreslují skutečnost, kterou fotografujeme. Jedná se o nadhled a podhled. Případné zkreslení se může hodit ke zdůraznění určitých vlastností snímaného objektu. Právě podhled neboli „žabí perspektiva“ monumentalizuje motiv, silně zdůrazňuje popředí potlačuje rušivé pozadí. Naopak nadhled, „ptačí perspektiva“, vytváří souvislosti a poskytuje přehled o prostorovém uspořádání. Motiv je vsazen do prostoru, který zde hraje podstatně větší roli.¹⁰ Svě tvůrčí záměry autor realizuje i jinými způsoby než úhlem pohledu, a to výřezem. *„Uplatnění výřezu v procesu obrazové výstavby fotografie znamená hledání takového rozsahu záběru, ve kterém bude minimum nepodstatných detailů, odvádějících pozornost od hlavního motivu. Přitom ale musíme v obraze ponechat všechny prvky, které jsou z hlediska myšlenkové náplně fotografie podstatné.“*¹¹

2. Fotografie jako součást žurnalistiky

Fotografické snímky se do pozice masového šíření informací dostala na konci 19. století, po vynálezu *autotypického štočku*.¹² V denním tisku přinesl první polotónovou reprodukci novinářské fotografie New York Daily Graphic (4.3. 1880). V Evropě začíná využívat autotopii pro tisk fotografií deník *Illustrierte Zeitung*, roku 1883.¹³ Již tehdy měly za účel informovat, podat zprávu, přiblížit událost čtenáři, a to ať už se stala tisíce mil daleko, nebo v jeho ulici.¹⁴ V ostatních denících se fotografie prosazuje velmi pomalu. Zpočátku se objevuje spíše ve formě týdenních fotografických příloh, jako například v *New York Times*. První světový deník, který byl ilustrován výlučně fotografiemi, byl britský *Daily Mirror*, a to až roku 1904.¹⁵

Díky svým vlastnostem *„nachází fotografie společenské uplatnění jako kvalitativně nový zobrazovací prostředek, ale zároveň jako prostředek sdělovací, který zahajuje v procesu*

¹⁰ LÁBOVÁ, Alena. *Základy fotožurnalistiky. 1, Fotografická a snímková technika pro novináře*. 1. vyd. Praha, 1989, s. 72.

¹¹ Tamtéž, s. 74.

¹² OSVALDOVÁ, Barbora a kol. *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*. 3., rozš. vyd. Praha: Libri, 2007, s. 80.

¹³ Tamtéž, s. 80.

¹⁴ OSVALDOVÁ, Barbora a kol. *Zpravodajství v médiích*. 2., upr. vyd. Praha: Karolinum, 2011., s. 90.

¹⁵ OSVALDOVÁ, Barbora a kol. *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*. 3., rozš. vyd. Praha: Libri, 2007, s. 80.

mezilidské komunikace novou éru.“¹⁶ Je to vizuální formou sdělená informace.¹⁷ Obrazová část novin se začala objevovat v novinách již při samotných počátcích. Mluvíme v té době o tzv. letácích, které ve druhé polovině 15. století začaly vycházet, většinou nepravidelně. Do tohoto období je to datováno zejména kvůli vynálezu knihtisku. Provádělo se to díky dřevořezům nebo dřevorytům, které sice nepůsobily příliš plasticky, ale na informativnosti nijak neztrácely. Fotografie se po oznámení Daguerrova vynálezu stala součástí novin. Nikoli však jako přímá reprodukce, nýbrž jako předloha pro dřevorytce, kteří díky tomuto zlomovému vynálezu měli lepší předlohu a jejich dřevorytiny byly důvěryhodnější. „*První takováto novinová ilustrace „podle daguerrotypu“, jak se v popiscích udávalo pro zvýšení věrohodnosti, pochází z roku 1842. Podobným způsobem byl v polovině padesátých let minulého století reprodukován v Illustrated London News a v milánském časopisu II Fotografo výběr ze snímků Rogera Fentona z bojišť krymské války, který můžeme považovat za jeden z prvních pokusů o rozsáhlejší obrazové vyprávění reportážního charakteru.*“¹⁸

U výtvarné fotografie nám jde o originál, u fotografie novinářské nám musí postačit reprodukce.¹⁹ Nutno zmínit, že je zásadní rozdíl mezi pojmy „žurnalistická fotografie“ a „fotografie v žurnalistice“. Záměnou nebo špatnou interpretací se za žurnalistickou fotografii považují všechny snímky, které se objeví v periodickém tisku či v agenturním a televizním zpravodajství. To znamená, že se pod tímto pojmem může objevit nejen obrazové zpravodajství, ale i propagační, reklamní či naučná a popularizační fotografie, i fotografie umělecká. Dalším podobným druhem je komunikát. Jedná se o prezentace výtvorů z jiných oborů, například fotografie soch.²⁰

„*Všechny tyto druhy fotografických obrazů jsou obvyklou součástí žurnalistických projevů ve sdělovacích prostředcích. Pro jejich terminologické pojmenování se užívá obecný, široce chápáný pojem fotografie v žurnalistice.*“²¹ Naproti tomu „žurnalistická fotografie je specifickou formou žurnalistické informace, dávající prostřednictvím obrazu objektivní reality příjemci zprávu o této realitě, odpovídající na základní novinářské otázky „kdo“, „kde“, „co“. Současně obrazovou zkratkou nejen rozšiřuje poznání světa příjemce, ale působí na jeho

¹⁶ LÁBOVÁ, Alena. *Základy fotožurnalistiky. 2. Úvod do teorie žurnalistické fotografie.* 1. vyd. Praha, 1990, s. 4.

¹⁷ OSVALDOVÁ, Barbora a kol. *Zpravodajství v médiích. 2., upr. vyd.* Praha: Karolinum, 2011., s. 90.

¹⁸ ČILJAKOVÁ, Adéla. *K aktuálním problémům fotožurnalistiky.* Praha, 1975., s. 39.

¹⁹ BARAN, Ludvík. *Teorie novinářské fotografie: určeno pro posl. fak. filmové a televizní.* 1. vyd. Praha: SPN, 1971. Učební texty vys. škol., s. 4.

²⁰ LÁBOVÁ, Alena. *Základy fotožurnalistiky. 2. Úvod do teorie žurnalistické fotografie.* 1. vyd. Praha, 1990, s. 13.

²¹ Tamtéž, s. 14.

vědomí a emoce. Specifikem žurnalistické fotografie je její sepětí s aktuální společenskou realitou.²² Na základě těchto poznatků lze přesněji specifikovat rozdíl mezi jednotlivými pojmy. Termín fotografie v žurnalistice je víceméně obecný, používá se pro veškeré fotografické snímky, které se objevují ve sdíleném sdělovacím obsahu. Naproti tomu je žurnalistická fotografie specifická tím, že zahrnuje výhradně fotografické projevy, jež tvoří aktuální společenská skutečnost. Jevy této skutečnosti jsou na snímku zachyceny věcně a autenticky. Spolu s nimi přináší informace nebo sdělení.²³ Další nezbytnost informačního obsahu je organické spojení s žurnalistickým textem, který společně s fotografickým zobrazením přináší verbálně-vizuální sdělení a rozšiřování fotografie, které je řádově v milionových nákladech. Fotografii v tisku dává potenciálně velké množství propagandistického působení.²⁴ Snímky pro tisk mají často omezenou životnost, často kvůli požadavkům operativnosti a okamžité aktuálnosti, která může druhý den pominout.

2.1 Vlastnosti fotografického zobrazení

Díky fotografii a jejímu nástupu v tisku se začal rozvíjet i fenomén časopisů. Během let si fotožurnalistika vydobyla své místo v novinách i v časopisech, a to zejména proto, že se opírá o několik důležitých vlastností.²⁵

2.1.1 Dokumentárnost a autentičnost

Většinu smyslového styku s předmětnou skutečností nám prostředkuje zrak. Naše zrakové vjemy jsou značně dokonalé a autentické, věrohodné. Právě tyto dvě cenné vlastnosti, dokonalost a věrohodnost odraženého obrazu reality, dovede ve značné míře uchovat právě fotografický snímek.²⁶ Dokumentárnost můžeme specifikovat jako nejtypičtější vlastnost fotografického způsobu reprodukce skutečnosti. To znamená, že fotografie věrně reprodukuje jevovou realitu. Fotografie je dokumentární svou podstatou, technickým principem vzniku

²² LÁBOVÁ, Alena. *Základy fotožurnalistiky. 2, Úvod do teorie žurnalistické fotografie*. 1. vyd. Praha, 1990, s. 15.

²³ Tamtéž, s. 14.

²⁴ Tamtéž, s. 15.

²⁵ ČILJAKOVÁ, Adéla. *K aktuálním problémům fotožurnalistiky*. Praha, 1975., s. 38.

²⁶ Tamtéž, s. 38.

fotografického zobrazení. „*Snímek je tedy dokumentem, potvrzením této existence, svědectvím o ní. Každý snímek je vlastně hodnověrným svědectvím o tom, že zobrazovaný předmět nebo výjev opravdu stál nebo odvíjel se před kamerou.*“²⁷ Jedná se o vlastnost, která nemálo působí na smyslové vnímání fotografie. Proto nemá dokumentárnost v textové oblasti žádný protějšek.²⁸

Autentičnost je spolu s dokumentárností rozhodující schopnost fotografického zobrazení. Na jejich základě je vybudována pravdivost a objektivnost žurnalistické fotografie. Tyto vlastnosti si žurnalistická fotografie udržela až do nástupu éry digitální fotografie. Nyní dokumentárnost nemusí být podmínkou, snímek lze vytvořit v počítači bez reálné předlohy. Může se stát, že v některých případech se šíří klamivé informace. Lábová říká, že „*díky autentičnosti se ale žurnalistická fotografie může snadno stát prostředkem manipulace, nástrojem vhodným k realizaci nejrůznějších záměrů.*“²⁹ I přesto si fotografie u většiny lidí drží pověst autentické kopie předlohy.

2.1.2 Univerzální srozumitelnost

„*Fotografické zobrazení nám prostředkuje zčásti jiné poznání a zdůrazňuje zpravidla jiné stránky skutečnosti než slovní líčení. Mnoho stránek reality bychom si bez obrazů neuvědomovali dost přesně.*“³⁰ Podstatou výše zmíněné autentičnosti a dokumentárnosti je, že fotografický snímek bývá všeobecně srozumitelný. Tím se zamýšlí porozumění smyslu fotografie. Snímek působí jinak na vnímatele a jinak na samotného tvůrce. Na jedné straně závisí na volbě výseku prostoru fotografie a času zobrazované skutečnosti, ale i vlastní technika snímání. Na straně druhé závisí míra srozumitelnosti na délce času, po kterou divák vnímá snímek, a na délce jeho percepce. To je přímo úměrné tomu, jaké má vnímatel intelektuální schopnosti a životní zkušenosti. Srozumitelnost je taktéž jiná v rozdílném mezinárodním kontextu.³¹

²⁷ Tamtéž, s. 43.

²⁸ Tamtéž, s. 43.

²⁹ LÁBOVÁ, Alena. *Základy fotožurnalistiky. 2, Úvod do teorie žurnalistické fotografie.* 1. vyd. Praha, 1990, s. 12.

³⁰ ČILJAKOVÁ, Adéla. *K aktuálním problémům fotožurnalistiky.* Praha, 1975., s. 41.

³¹ LÁBOVÁ, Alena. *Základy fotožurnalistiky. 2, Úvod do teorie žurnalistické fotografie.* 1. vyd. Praha, 1990, s. 9.

2.1.3 Názornost a smyslovost

Dr. Arnold Hoffmann z lipské fakulty žurnalistiky uvádí: „*Fotografický obraz znázorňuje konkrétní věci a jevy tak, jak se nabízejí oku v daném okamžiku vývoje a z určitého pracovního bodu. Tuto vlastnost označujeme jako názornost. Obraz je názorný v tom smyslu, že jej můžeme skutečně nazírat a při delším pozorování objevovat stále nové detaily, které zobrazovanému předmětu náleží a charakterizují ho.*“³²

Fotografie je díky této vlastnosti dostupná většímu spektru recipientů, jelikož díky bezprostřednímu vnímání vyžaduje nižší stupeň připravenosti než při čtení textů. Zároveň se může recipientům zdát, že jsou přímým účastníkem události, nikoliv pouze pozorovatelem obrazu. Tento jev se podle Jána Lofaje v knize *Základy fotožurnalistiky* nazývá „*zástupná funkce fotožurnalistiky.*“³³ Tím pojmenovávají schopnost fotografie, při které snímek zastupuje velice dokonale zobrazovanou skutečnost. Recipient má pak pocit, že je přímým účastníkem nějaké dramatické události, a ztotožňuje se se situací.³⁴

2.1.4 Zastavení okamžiku a rychlá realizace

Fotografie zastavuje čas, a tím vytrhne neopakovatelný okamžik z proudu dění, a posléze jej v podobě informační konzervy nabízí divákům.³⁵ Pro fotoreportéra je důležité, aby byl schopen se na tyto události připravit. Je seznámen s pravděpodobným průběhem události, tudíž může předem zvolit fotografickou techniku, promyslet záběry a určit okamžiky, které zachytí. Ovšem předvídatelnost a opakovatelnost akcí, které fotograf zachycuje, mohou vést ke stereotypu. Tedy ke snímkům bez nápadu, které již mnohdy nemají čím zaujmout. Existují i události, na které se nelze připravit, tedy takzvané spot news. Jsou to například snímky přírodních katastrof, tragédií, i nešťastných událostí. V tomto případě bývají autory snímků většinou náhodní světci, kteří použijí mobilní telefon a své materiály později poskytnou

³² ČILJAKOVÁ, Adéla. *K aktuálním problémům fotožurnalistiky*. Praha, 1975., s. 40

³³ LOFAJ, Ján. *Základy fotožurnalistiky*. UKom, Bratislava, 1984, s. 29.

³⁴ LÁBOVÁ, Alena. *Základy fotožurnalistiky. 2, Úvod do teorie žurnalistické fotografie*. 1. vyd. Praha, 1990, s. 9.

³⁵ LÁBOVÁ, Alena. *Základy fotožurnalistiky. 2, Úvod do teorie žurnalistické fotografie*. 1. vyd. Praha, 1990, s. 10.

ke zveřejnění. Těmto případům se začalo říkat občanská žurnalistika. Obrazová ani technická stránka není nijak kvalitní, ale v tuto chvíli hraje hlavní roli čas a rychlá realizace záběrů.³⁶

2.2 Funkce žurnalistické fotografie

V první řadě je nutno zmínit zejména nejzákladnější funkci, což je funkce *informační*. Skrze tuto funkci fotografie zprostředkovává novinářskou informaci. O informační funkci mluvíme v případě, jestliže je fotografický obraz převážně nositelem části objemu novinářské výpovědi a text pouze upřesňuje obrazové sdělení. Podstatu prezentované informace se recipient dozví z fotografie. Text pouze dodává konkrétnější fakta, která není schopen snímek vyjádřit, například příčiny souvislosti a vztahy mezi zobrazovaným. Fotografický snímek ovlivňuje i to, zda se stane dané médium atraktivní pro recipienta. Z psychologického hlediska je recipient u periodik nejprve informován skrze snímek a až poté se soustředí na text. Pokud se snímek stává nezajímavým, text se jím stává taktéž. Dalo by se tedy říci, že v tomto případě fotografie slouží jako novinový poutač.³⁷

Další funkci, kterou Alena Lábová zmiňuje je funkce *ilustrační*. Díky tomu fotografie zpřesňuje a doplňuje psaný text, kterého bývá součástí, nebo působí emotivně. V tomto případě je hlavním zdrojem informací o skutečnosti novinářský text, zatímco fotografie pouze ilustruje textovou odpověď. Zde jde o to, aby fotografie vytvářela estetický dojem. V této pozici má fotografie osvědčené místo. Díky této funkci si vydobyla své místo v tisku a nahradila tím ilustrace. Fotografie je schopna čtenáři přiblížit problematiku v textu, ať už se jedná o verifikaci události nebo seznámení s osobou v interview.

Někteří autoři hovoří o funkci *grafické*. Souvisí s významem fotografického obrazu pro konečnou podobu grafické úpravy periodik. Spolu s propracovanou a promyšlenou kompozicí textu je důležitá pro konečné vyznění grafické úpravy celé strany. Grafická úprava periodika vypovídá o tom, jakým směrem se uchyluje. Zda dávají přednost velkým titulním fotografiím a velkému titulnímu písmu, jde tak o periodikum bulvárnějšího směru. Pokud je zvolen směr decentnější grafiky, můžeme vydedukovat, že se jedná o periodikum formálnějšího typu.

³⁶ OSVALDOVÁ, Barbora a kol. *Zpravodajství v médiích*. 2., upr. vyd. Praha: Karolinum, 2011., s. 92.

³⁷ LÁBOVÁ, Alena. *Základy fotožurnalistiky*. 2. Úvod do teorie žurnalistické fotografie. 1. vyd. Praha, 1990, s. 15.

Lábová ve své knize píše i o funkci *výchovné*. Ta je podle ní vázána na primární propagandistické funkce sdělovacích prostředků. Díky své názornosti, srozumitelnosti a jednoznačnosti má fotografie nejlepší předpoklady pro bezprostřední ovlivňování vědomí recipientů, orientaci jejich postojů i charakter vytváření názorů. Výchovnou funkci plní fotografický snímek rovněž popularizováním nových poznatků vědy a techniky a nových technologií. Stejně tak mohou sdělovací prostředky vystupovat jako měřítko vkusu. Pro omezenou část publika mohou tyto snímky představovat jediný kontakt s kulturní nebo uměleckou sférou.³⁸

2.2.1 Fotografie, nositelka informace

Jak již bylo výše zmíněno, žurnalistická fotografie má informační funkci. Informace je pojem, se kterým se setkáváme v poslední době často především v souvislosti s kybernetikou a podobnými obory, do nichž tato věda zasahuje. V tomto obecném smyslu obsahuje onu informaci každé fotografické sdělení či obraz. Jedná se o souhrn více sdělení. S takto obecnou informací ovšem novinářská fotografie nepracuje. Jedná se spíše o užší pojem, v mnohem vyhraněnějším smyslu. Novinářská fotografie tak není jakékoliv obrazové sdělení, ale „*zpravidla komplex nových, aktuálních dílčích faktů o většinou dosud neznámých skutečnostech a okolnostech, které jsou ve svém souhrnu pro příjemce informace nebo pro celou společnost tak či onak důležité. Je to tedy vysloveně sociální hodnota.*“³⁹

Právě informace je charakteristickou a určující složkou každého novinářského projevu. A to platí jak pro verbální, slovní novinářské sdělení, ale i pro vizuální. Pojmem vizuální se rozumí obraz, v tomto případě fotografický obraz.⁴⁰ Fotografie tímto způsobem poskytuje aktuální obrazové informace o společenských tématech. Informační fotografii je text podřízen.

³⁸ LÁBOVÁ, Alena. *Základy fotožurnalistiky. 2. Úvod do teorie žurnalistické fotografie*. 1. vyd. Praha, 1990, s. 17-18.

³⁹ ČILJAKOVÁ, Adéla. *K aktuálním problémům fotožurnalistiky*. Praha, 1975., s. 37.

⁴⁰ Tamtéž, s. 36.

3. Kategorizace žurnalistické fotografie

3.1 Základní dělení žurnalistické fotografie

Základní kategorie fotografie si už společnost vlastně sama zformovala. Jsou to dvě nebo tři oblasti: fotografie reportážní, fotografie dokumentární, fotografie obrazová.⁴¹ Taktéž Petr Tausk uvádí tři oblasti: 1. reportážní a publicistická fotografie, 2. naučná a dokumentární fotografie, 3. ozdobná, obrazová, výtvarná fotografie.⁴²

Právě první dvě z oblastí jsou úzce spjaty s tiskem. Mohou být proto zařazeny do jedné kategorie novinářské fotografie.⁴³ Těmto dvěma prvním kategoriím se bude věnovat zbytek práce. „*Fotografie obrazová není od tisku odloučena, ale její hodnotu můžeme posoudit jen v originálním tisku nebo na výstavě. U fotografie výtvarné nám jde o originál, u fotografie novinářské nám musí postačit reprodukce.*“⁴⁴

Nejvlastnějším charakteristickým rysem reportážní a dokumentární fotografie je mezinárodní sdělnost, přehlednost a jednoduchost, plné respektování reality a dále jasný a snadno čitelný postoj, názor autora. Reportáž i dokument mají být aktuální a ve své fotografické podobě dokonce jedinečné.⁴⁵

3.1.1 Reportážní fotografie

Po druhé světové válce a zejména v 60. letech 20. století se reportážní fotografie stala doménou moderní fotografie. „*Reportáž ve fotografii, stejně jako reportáž literární, má svou osobitou řeč jako zvláštní útvar sdělení.*“⁴⁶ Jedná se o druh novinářské informace. Je to časové dokumentárně-výtvarné sdělení, které vypráví o jakémkoliv tématu fotografií, nebo několika

⁴¹ BARAN, Ludvík. *Teorie novinářské fotografie: určeno pro posl. fak. filmové a televizní*. 1. vyd. Praha: SPN, 1971. Učební texty vys. škol., s. 4.

⁴² TAUSK, Petr, ed. *Praktická fotografie*. dotisk 1. vyd. Praha: SNTL, 1973. Oborové encyklopedie nakl. SNTL, s. 244.

⁴³ BARAN, Ludvík. *Teorie novinářské fotografie: určeno pro posl. fak. filmové a televizní*. 1. vyd. Praha: SPN, 1971. Učební texty vys. škol., s. 4.

⁴⁴ Tamtéž, s. 4.

⁴⁵ Tamtéž, s. 7.

⁴⁶ Tamtéž, s. 12.

fotografiemi, v případě fotoreportáže. „*Od běžné informační fotografie se liší tím, že je poutavější, účelnější, a dokonce je esteticky povýšena.*“⁴⁷ Fotografie jsou doprovázené informačním textem nebo textem vykládajícím děj či událost.⁴⁸

V reportáži nejde jen o pouhý záznam aktuální události, ale vyjadřuje i postoj reportéra k ději. Uplatňuje se zde interpretační schopnost. Tím přímo ovlivňuje i postoj diváka. Přesto, že lze reportáž koncipovat, drammatizovat i rekonstruovat událost, vždy musí ctít původní fakta a pravdivě je zobrazovat a interpretovat. V tomto útvaru se objevuje živé líčení doplněnými charakteristickými podobnostmi. Nelze proto říci, že se jedná o pouhé zaznamenávání dynamického děje. V reportáži se vyskytuje i obrazový osobitý rukopis reportéra. V případě fotoreportáže by mělo platit, že každý snímek je nositelem další myšlenky, nebo alespoň myšlenku rozvíjí a pokračuje v ní. Vždy v souladu udržení tématu a jednotné myšlenky. V opačném případě i sebe dramatičtější událost ztratí na působivosti, opakovaná informace diváka unavuje.⁴⁹

Reportážní snímek musí zůstat zprávou i dokumentem, a přitom respektovat zásady výtvarné skladby. Objevují se v ní rozličná témata i žánry.⁵⁰ Na samotného reportéra jsou taktéž kladeny nároky. Podle Tauska by měl mít všeobecné vzdělání jako novinář, schopnost pohotově reagovat a mimo jiné i smysl pro humor.⁵¹

3.1.2 Dokumentární fotografie

„*Dokument je důkazní prostředek, verifikovaný, sdělující naprosto objektivně události a fakta.*“⁵² Dokud se tento útvar neobjevil, jako důkazní materiály sloužily listinné důkazy a výpovědi očitých svědků. Dokumentární fotografie v nejširším slova smyslu respektuje fakta a informuje. Tím se blíží formě obecného sdělení.⁵³

⁴⁷ BARAN, Ludvík. *Teorie novinářské fotografie: určeno pro posl. fak. filmové a televizní*. 1. vyd. Praha: SPN, 1971. Učební texty vys. škol., s. 15.

⁴⁸ TAUSK, Petr, ed. *Praktická fotografie*. dotisk 1. vyd. Praha: SNTL, 1973. Oborové encyklopedie nakl. SNTL, s. 245.

⁴⁹ BARAN, Ludvík. *Teorie novinářské fotografie: určeno pro posl. fak. filmové a televizní*. 1. vyd. Praha: SPN, 1971. Učební texty vys. škol., s. 14.

⁵⁰ TAUSK, Petr, ed. *Praktická fotografie*. dotisk 1. vyd. Praha: SNTL, 1973. Oborové encyklopedie nakl. SNTL, s. 248.

⁵¹ Tamtéž, s. 249.

⁵² BARAN, Ludvík. *Teorie novinářské fotografie: určeno pro posl. fak. filmové a televizní*. 1. vyd. Praha: SPN, 1971. Učební texty vys. škol., s. 24.

⁵³ TAUSK, Petr, ed. *Praktická fotografie*. dotisk 1. vyd. Praha: SNTL, 1973. Oborové encyklopedie nakl. SNTL, s. 58.

Snímek by měl logicky vycházet ze zásad žurnalistiky, tudíž být autentický a svědeckou výpovědí o proběhlém jevu. Je založen na faktech a událostech nejen společenského života, ale i z politiky, kultury, vědy. Zabývá se nesmyslnou tematikou.⁵⁴ Dobrý snímek by měl být dále spontánní a pořízen reportážní metodou. Tím se myslí pohotové a živé zaznamenání, které by mělo být zároveň stylizováno.⁵⁵

Podle Barana je účelem dokumentu provést důkaz, dokládat, ověřovat pravdivost věcí, osob, dějů, činů, stavů a postojů. Svědectví proto musí být pravdivé a opírat se o spravedlnost, svobodu a právo hlásat tyto hodnoty veřejně.⁵⁶ Dokumentární snímek „čerpá z děje, je epický, zobrazuje mezilidské vztahy, je spjatý nejvíce se životem, je bojovný, hledá pravdu, spravedlnost.⁵⁷ „*Je jisté, že dokumentární fotografie mnohem závažněji a odpovědněji formuluje myšlenku, názor a postoje, ať už autorsky nebo obecně. Současně uplatňuje i „názor“ formální, kterým staví svůj obrazový styl.*“⁵⁸ I když je u dokumentární fotografie prioritou informační funkce a klade se důraz na objektivitu, může v přístupu směřovat k výkladu, hodnocení situace a zdůrazňování svého postoje. Nejedná se přímo o prosté zaznamenávání reality, ale spíše o tlumočení.⁵⁹

Vedle reportážní fotografie je dokumentární snímek neodmyslitelnou součástí tisku i ideologickým nástrojem, který může velice věrně charakterizovat události doby. Oproti fotografii reportážní je rozdíl především v motivaci. Zejména důvod zobrazení dané události a jak ji zobrazujeme. U dokumentární fotografie je více patrné, že analyzuje a koncipuje fotografovaný jev.⁶⁰

⁵⁴ BARAN, Ludvík. *Fotografie jako dokument a tvorba*. 1. vyd. Praha, 1990, s. 6.

⁵⁵ TAUSK, Petr, ed. *Praktická fotografie*. dotisk 1. vyd. Praha: SNTL, 1973. Oborové encyklopedie nakl. SNTL, s. 59.

⁵⁶ BARAN, Ludvík. *Teorie novinářské fotografie: určeno pro posl. fak. filmové a televizní*. 1. vyd. Praha: SPN, 1971. Učební texty vys. škol., s. 24.

⁵⁷ Tamtéž, s. 26.

⁵⁸ LÁBOVÁ, Alena. *Základy fotožurnalistiky. 2. Úvod do teorie žurnalistické fotografie*. 1. vyd. Praha, 1990, s. 58.

⁵⁹ BARAN, Ludvík. *Teorie novinářské fotografie: určeno pro posl. fak. filmové a televizní*. 1. vyd. Praha: SPN, 1971. Učební texty vys. škol., s. 25.

⁶⁰ TAUSK, Petr, ed. *Praktická fotografie*. dotisk 1. vyd. Praha: SNTL, 1973. Oborové encyklopedie nakl. SNTL, s. 61.

3.2 Klasifikace podle původu fotografie

3.2.1 Agenturní fotografie

Agenturní fotografie produkují fotografické agentury, a to jak u nás, tak i ve světě. Dalo by se říci, že mají, lépe řečeno měly, jistý monopol na výrobu obrazových aktualit. Každodenně se vyskytne tolik událostí, o kterých je potřeba přinést obrazové svědectví, že postihnutí a zaznamenávání jich není v silách jednotlivců ani jednotlivých redakcí. Z tohoto důvodu vznikají agentury, fungující jako výrobci a zároveň distributoři aktuálního fotografického zpravodajství.⁶¹ Obrazové zpravodajství ale nabízí i tiskové agentury, jako je naše veřejnoprávní ČTK. Česká tisková kancelář pobírá zahraniční obrazové zpravodajství od AP. Její historie sahá až do října 1918, a od té doby ČTK sdílí ve všech etapách osud země.⁶² Specifikem agenturní fotografie je také její tržní charakter. Obrazová aktualita je zbožím, které agentura prodává sdělovacím prostředkům. Prodej probíhá na smluvním podkladě za předem sjednanou cenu. Toto „zboží“ poskytuje především deníkům a týdeníkům zpravodajského charakteru.⁶³ K žádanosti agenturního zboží je třeba se částečně přizpůsobit požadavkům odběratelů, kteří jsou různorodí a mají široké spektrum nároků. Proto musí mít nejen široký záběr témat, ale i nutnost maximálně objektivního univerzálně použitelného stylu zobrazení, který by vyhověl co největšímu počtu zákazníků.⁶⁴

Úskalím agenturních snímků se může stát obrazový stereotyp neboli *obrazové klišé*⁶⁵. Tato situace nastává při fotografování periodicky se opakujících akcí a dějů s téměř identickým průběhem a stejnými aktéry ve stejném prostředí. Nemusí se jednat pouze o oficiální politické události. Za zmínku v tomto případě stojí i pracovní fotografie, a to zejména v době socialismu. Například každoroční focení žní, či hrdinové socialistické práce a výsledky jejich činnosti, tedy stereotypně opakující se jevy, které ztrácí na originalitě a nelze je podat nikterak originálně. V socialistické éře byla i jiná úskalí. Věrohodnosti agenturní aktuality ubližovala úzkostlivě

⁶¹ LÁBOVÁ, Alena. *Základy fotožurnalistiky. 2. Úvod do teorie žurnalistické fotografie*. 1. vyd. Praha, 1990, s. 59.

⁶² OSVALDOVÁ, Barbora a kol. *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*. 3., rozš. vyd. Praha: Libri, 2007, s. 44.

⁶³ Tamtéž, s. 76.

⁶⁴ LÁBOVÁ, Alena. *Základy fotožurnalistiky. 2. Úvod do teorie žurnalistické fotografie*. 1. vyd. Praha, 1990, s. 63.

⁶⁵ OSVALDOVÁ, Barbora a kol. *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*. 3., rozš. vyd. Praha: Libri, 2007, s. 76.

dodržovaná nařízení a tabu témata spojená s orientací státu. Lábová zmiňuje fotografickou slepotu k problémovým jevům a jednostranné preferování jevů kladných. Tím mohlo docházet ke ztrátě důvěry čtenářů k autentičnosti fotografie.⁶⁶ „*Nedílnou součástí agenturní fotografie je popisek, doplňující fakta a informace, které nelze vizuálně vyjádřit. Popisek by měl být tak obsažný, aby si každá redakce mohla vybrat fakta důležitá pro vlastní čtenáře.*“⁶⁷ Jako historicky první soukromá fotografická agentura vzniklo Magnum photos. Byla založena roku 1947 jako reakce na druhou světovou válku. Dala si za úkol dodávat reportážní fotografie právě z války. Při jejím vzniku stáli slavní evropští fotografové Robert Capa, Henri Cartier-Bresson, David Seymour a George Rodger. Zahrnuje fotožurnalisty z celého světa. Mezi zásluhy této agentury patří zachycení mnoha historických momentů z 20. století. Zástupcem z České republiky je Josef Koudelka. Fotografické agentury jsou tedy specializované agentury „*zaměřené výhradně na pořizování, prodej a archivaci fotografické dokumentace všech důležitých událostí lidské společnosti.*“⁶⁸ Mají různá zaměření, například na poskytování fotografického servisu pro denní tisk, nebo na projekty, které zobrazují vážná témata. Mohou být určené pro časopisy a knižní publikace.⁶⁹

3.2.2 Redakční fotografie

Redakční fotografie je pořizena fotografy, kteří působí v jednotlivých redakcích. Posláním tiskovin a zejména deníků, je přinášet čerstvé informace. Tím se myslí i aktuální obrazové zpravodajství. V dnešní době je výroba redakční fotografie běžnou praxí, na rozdíl od dob minulých, kdy fotografické agentury byly monopolem na novinářské snímky. Čerpání agenturních fotografií se uskutečňuje zejména v případech, kdy se v periodiku informuje o zahraniční události. Četnost snímků z domácí redakce je vyšší díky zjednodušené výrobě fotografií a obecně jednoduššími technologiemi. Ovšem i tak jsou v tištěných médiích využívány agentury k využívání obrazových zdrojů. Fotoreportéři se stali nenahraditelnou součástí redakčního týmu. Větší redakce si mohou dovolit mít obrazovou sekci redakce, kde jsou zejména fotoreportéři spolu s grafiky a dalšími výtvarnými redaktory.

⁶⁶ LÁBOVÁ, Alena. *Základy fotožurnalistiky. 2, Úvod do teorie žurnalistické fotografie*. 1. vyd. Praha, 1990, s. 65.

⁶⁷ OSVALDOVÁ, Barbora a kol. *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*. 3., rozš. vyd. Praha: Libri, 2007, s. 77.

⁶⁸ Tamtéž, s. 16.

⁶⁹ Tamtéž, s. 16.

Každý fotograf, který se rozhodl pracovat na zakázku, by si měl být vědom, že má povinnost shromážďovat a rozšiřovat obrazové zprávy. Proto by i on měl oplývat redakčním úsudkem. Většinou má ve své práci poměrně volnou ruku a je jen na něm, jak se k vypracování úkolu postaví. Měl by proto volit relevantní druh snímku k danému tématu.⁷⁰ Fotografie v tisku je přímo povolána k tomu, aby čtenáře zaujala na první pohled. Proto je důležité, aby se dílo redakčního fotografa setkalo se zájmem a ohlasem. Podle výzkumu v knize Aleny Čiljáčkové fotografie na svou stranu strhává 100 % čtenářů, na rozdíl od například reportáží, které jsou úspěšné jen ze 60 %.⁷¹

3.3 Klasifikace podle žánru fotografie

3.3.1 Žánr

Jinými slovy druh, sloh nebo styl. Souhrn znaků vyvozených z výtvarného, hudebního a jiného díla. Dále druhový typ, platný pro všechny materiály stejného zaměření. V užším slova smyslu jde o konkrétní vymezení novinářského útvaru. Podle tohoto určení pak přistupuje novinář k tématu a k jeho zpracování a volí nejvhodnější podobu nejen textu, ale i fotografie, aby odpovídala jeho záměru a shromážděným faktům. Tímto pojmem se označují i jednotlivé hlavní obory tvůrčí fotografie. Jinými slovy, žánr představuje souhrnné označení pro skupinu žurnalistických děl (v našem případě fotografií), které se vyznačují určitými společnými prvky. Tyto prvky jsou především tematické a kompoziční a lze je zároveň identifikovat podle určitých charakteristických rysů, které vznikly historicky, avšak jsou zároveň proměnlivé v čase.⁷²

⁷⁰ FEININGER, Andreas. *Škola moderní fotografie*. Vyd. 1. Praha, 1971, s. 39.

⁷¹ ČILJÁKOVÁ, Adéla. *Fotožurnalistika. I, Úvod do teorie fotožurnalistiky*. Vyd. 1. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1975, s. 49.

⁷² OSVALDOVÁ, Barbora a kol. *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*. 3., rozš. vyd. Praha: Libri, 2007, s.243.

3.3.2 Problémy žánrové klasifikace

V současnosti je žánrové rozdělení nestálé a neurčité. Nejedná se ani tak o produkt teorie a vědy, spíše o praktické používání v médiích. Proto se upustilo od striktního žánrového dělení.⁷³

Žurnalistická fotografie a její klasifikace je jedním z nejméně rozpracovaných problémů fotožurnalistiky. Během historie a vývoje fotožurnalistiky se vyvinulo několik útvarů, které se běžně vyskytují v tisku a jsou uznávané za samotné žánry. To se ovšem nedá říct o ostatních, u kterých stále probíhají spekulace, zda se dají považovat za samotné žánry. Dosud nebyla vypracována závazná a uznávaná kodifikace, která by měla všeobecné působení. Vypracování žánrové typologie, která by byla obecně platná, je přinejmenším problematické. Fotograf totiž není vázaný na dodržování žánrových pravidel. Tento jev je jednak daný tím, že je fotografie velice proměnlivá a rychle se vyvíjí a neustále se mění. Kvanta nově vznikajících fotografických obrazů s sebou přináší další klasifikace, které mohou být zmatečné. Zároveň k vyjasnění této situace nepřispívá ani to, že se zde pojí dva odlišné prvky – vizuální a verbální složku.⁷⁴

3.3.3 Mnohost kritérií

Ke kategorizaci, a to nejen fotografie, je zapotřebí si zprvu určit kritéria, podle kterých dojdeme k výsledku. Což může být v oblasti fotografie poměrně problematické, jelikož se zde vyskytuje mnoho těchto kritérií. Klasifikace fotografie se může uchopit z několika hledisek, ať už se jedná o funkce, směry, styly či oblasti fotografie.⁷⁵ Právě proto dochází k mnohosti a rozličnosti kategorií. Žánry se navzájem překrývají, proto je možné, že v některých případech snímek spadá do více kategorií.

Většina autorů v tomto případě vychází z toho, k jakému médiu je žurnalistická fotografie spjata, tedy ze žurnalistiky psané. Žurnalistická fotografie je doprovázena textem. Proto se žánrová struktura fotožurnalistiky připodobňuje k žánrům psané žurnalistiky. Profesor Baran vychází z teze, „že označením i formami se fotografie úzce přimyká k žurnalistickým

⁷³ Tamtéž, s. 243

⁷⁴ LÁBOVÁ, Alena. *Základy fotožurnalistiky*. 2. Úvod do teorie žurnalistické fotografie. 1. vyd. Praha, 1990, s. 20.

⁷⁵ GREGOROVÁ, Anna. *Fotografická tvorba*. Osveta, Martin 1977, s. 236.

a publicistickým literárním formám a projevům.“⁷⁶ Ludvík Baran specifikuje jako obecně uznávaný žánr fotoreportáž, fotografickou sérii, kroniku, přehled, informaci, korespondenci, anketu, agitku a interview. Dále klasifikuje i obecné publicistické útvary, které mohou být i umělecké. Sem patří například fotofejeton, esej, fotografický román a příběh, a také fotografickou sekvenci. Sám si ovšem tímto členěním není jist a zpochybňuje ho. Uvádí, že přílišná kategorizace a ohraničování může vést k přílišné konstruovanosti a schématickému popisování. Zde by bylo potlačené pojetí i forma. Proto v médiích jen zřídka najdeme žurnalistickou fotografii v přesné a „čisté“ formě. Mezi jednotlivými kategoriemi nejsou striktní a jasné hranice. Většinou se prolínají a navzájem na sebe působí.⁷⁷

Alena Lábová ve své publikaci uvádí kategorizaci fotografie, právě dle psané formy žurnalistiky. Své kategorie dělí na zpravodajskou a publicistickou část, spolu s třetím odvětvím, které nazývá jako specificky fotografické žánry.

3.3.4 Zpravodajské žánry

Typickým rysem zpravodajských žánrů je nezkrácená reprodukce skutečnosti jedná se tedy o obrazovou informaci o skutečném jevu. Fotografie popisuje fakt, který je sdělován a vyžaduje se u ní, aby zobrazování události bylo shodné s tou zobrazovanou.

3.3.4.1 Obrazová zpráva

Jinými slovy zpráva o aktuálním stavu sociální reality. Jedná se o základní žánr fotožurnalistiky. Lze říci, že se jedná o nejdůležitější žánr žurnalistické fotografie. Fotografická aktualita vypovídá o událostech a lidech do událostí zapojených. Přináší informaci o něčem novém, co se právě událo nebo o změně dosavadního stavu. Tím naplňuje informační a poznávací funkci žurnalistiky. Fotografované události mají bezprostřední sociální, politický nebo ekonomický dopad. Obrazová zpráva zachycuje události momentální důležitosti nebo zájmu, je relevantní a zabývá se nejdůležitějšími stránkami věci. Zároveň ukazuje souvislosti. Bývá obrazově působivá, s tím souvisí její ostrost a dobrá exponovanost

⁷⁶ BARAN, Ludvík. *Teorie novinářské fotografie*: určeno pro posl. fak. filmové a televizní. 1. vyd. Praha: SPN, 1971. Učební texty vys. škol., s. 9.

⁷⁷ Tamtéž, s. 9.

s kompozicí, která zdůrazňuje hlavní objekt. Na první pohled bývá čitelná a srozumitelná. Fotografické aktuality pořizují fotografové z redakcí, tiskových a obrazových agentur. Výjimečně mohou i fotoamatéři, kteří náhodou bývají na místě činu události.⁷⁸ Nedílnou součástí fotografické aktuality je popisek, který má za úkol upřesnit fakta a vizuálně zprostředkovaná sdělení, která nelze fotografickým obrazem vyjádřit. Obrazová zpráva dokáže uspokojivě zaznamenat pouze vnější stránku jevu, proto mnohdy není schopna odpovědět na základní žurnalistické otázky. Proto tyto otázky musí vyjádřit přidaný text. Poměr obrazu a textu v tomto případě by měl být jen doplňující. Text by neměl opakovat informace, které jsou jasné z obrazu, pouze doplnit ty chybějící.

Lábová obrazovou zprávu definuje jako „*kompromitovanou, věcnou a pohotovou vizuální informaci, která přináší sdělení o aktuální, společensky významné nebo pro společnost prospěšné konkrétní události, jevu nebo faktu společenské reality, které by měly být nové, pro čtenáře – diváka dosud neznámé.*“⁷⁹ K událostem, které fotografická aktualita pokrývá, patří i tzv. spot news. Tedy neplánované události, které nelze předvídat a nelze je předem určit. O tomto tématu jsem mluvila v předchozí kapitole. Druhou událostí, která spadá pod fotografickou aktualitu, je *general news*. Jsou to předem plánované a očekávané události, jako politická jednání, tiskové konference, zahájení výstav, koncerty apod., tedy akce s předvídatelným průběhem. Většinou jsou konané na obvyklých místech, s očekávanými aktéry. Výhodou je, že fotograf se může předem připravit a na fotografování má dost času. Tomu většinou odpovídá i vyšší obrazová i technická kvalita snímku.

3.3.4.2 Agenturní aktualita

Tento žánr je velice podobný obrazové zprávě. Rozdíl je v tom, že focením těchto snímků jsou pověřeny oficiální instituce, tedy agentury.

⁷⁸ OSVALDOVÁ, Barbora a kol. *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*. 3., rozš. vyd. Praha: Libri, 2007, s. 20.

⁷⁹ LÁBOVÁ, Alena. *Základy fotožurnalistiky*. 2. *Úvod do teorie žurnalistické fotografie*. 1. vyd. Praha, 1990, s. 24.

3.3.4.3 Ilustrace

Ilustrace je zvláštním druhem obrazové zprávy. Vizuálně doplňuje, tedy ilustruje, zpravodajský text. Lze říci, že jde o obecně výtvarný doprovod textu. Nerozlišujeme pouze fotografickou ilustraci, ale podle technické stránky také kresby, a to i technické, dále malby, grafické výtvary nebo diapozitivy.⁸⁰ Ilustrace slouží jako vysvětlení a konkretizování textu. Snímek sám o sobě nemá potřebné informační potenciály. Tausk píše, že je zdrojem zábavy a poučení.⁸¹ Ilustraci můžeme rozdělit na literární a novinářskou. Literární by neměly být popisné, jejich účel je v doplňování a podtrhování textu, a to zejména jeho emoční a estetickou stránku. Novinářská by naopak měla být ve své podstatě popisná. Za specifické vlastnosti považujeme názornost, předmětnost a konkrétnost.⁸²

3.3.4.4 Fotografická glosa

Podobně jako v předchozích zpravodajských žánrech, i u tohoto hraje roli informace a sdělování určitých faktů. V tomto případě to ovšem nekončí jen u sdělení patřičné informace, ale glosa si klade za úkol vyprovokovat příjemce k přemýšlení o zobrazovaném jevu. Jinými slovy, zobrazuje drobnější otázku, či problém, jehož řešení je pouze naznačeno. Ne vždy je proto jisté, že recipient dojde k takovému závěru, jaký byl autorem zamýšlen. Proto bývá fotografická glosa doplněna textem. Tento text by měl obsahovat fakta, která upřesní podstatu snímku. Glosa se zaměřuje na témata společenských problémů, na které upozorňuje. Fotoreportér nemá až tolik omezené možnosti, může pracovat s nadsázkou, ironií či satirou. Snímek má kritický charakter a není neobvyklé, že je provokující. Mohou se objevovat i vtipné pointy.⁸³

Charakteristikou se velmi podobá glose psané, která má taktéž za úkol informovat o společenských problémech, komentuje je a v určité míře i hodnotí. V případě psané podoby

⁸⁰ OSVALDOVÁ, Barbora a kol. *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*. 3., rozš. vyd. Praha: Libri, 2007, s. 91.

⁸¹ TAUSK, Petr, ed. *Praktická fotografie*. dotisk 1. vyd. Praha: SNTL, 1973. 382, [1] s. Oborové encyklopedie nakl. SNTL, s. 124.

⁸² LÁBOVÁ, Alena. *Základy fotožurnalistiky*. 2. *Úvod do teorie žurnalistické fotografie*. 1. vyd. Praha, 1990, s. 26.

⁸³ Tamtéž, s. 27.

je zařazována do publicistiky. Ve fotografickém projevu má podobné vlastnosti, i přesto ji Lábová zařadila do zpravodajství.

3.3.4.5 Fotografický referát

Podobně jako u psané verze, slouží tento žánr jako zpráva o společensky významné události, ze všech oblastí života. Autor dopředu ví místo konání, čas i účel, a obsahuje vžité ustálené formy. Zachycuje fakta i chronologický průběh děje. V periodiku je tento druh textu doprovázen i fotografickou přílohou, která má totožné vlastnosti. U obou verzí způsob zpracování není určován jen rozsahem událostí a významem společenským či politickým, ale odráží se tu také osobitý přístup autora k zobrazované události a jeho interpretační schopnosti.⁸⁴

Na rozdíl od předešlých žánrů se autor nemusí snažit celé své sdělení zachytit a vměstnat do jednoho snímku. Fotoreferát je složen z několika snímků, čímž zajistí komplexnější pohled na celou událost. Hlavní a uvádějící fotografie má většinou za úkol uvést recipienta do děje a seznámit ho s prostředím, kde se událost odehrává. Následující snímky poté chronologicky pokračují se záznamem průběhu děje. Poměrně často se tento útvar zaměňuje s fotografickým referátem. Nutno podotknout, že se tyto žánry od sebe liší v autorském pojetí, v použití výrazových prostředků, ale i v celkové skladbě.⁸⁵

3.3.5 Publicistické žánry

Od totalitního režimu již uběhl nějaký čas, aby se česká žurnalistika mohla ubírat po vzoru světových médií. Za tu dobu si publicistické snímky našly cestu do českého tisku. Tyto žánry by měly více přiblížit nejen jevovou realitu, ale i lidské příběhy. Snímky z publicistických žánrů fotožurnalistiky se vyznačují výraznou autorskou interpretací skutečnosti. Cyklické fotografie už dávno nejsou doménou jen reportáže.⁸⁶

⁸⁴ LÁBOVÁ, Alena. *Základy fotožurnalistiky. 2. Úvod do teorie žurnalistické fotografie*. 1. vyd. Praha, 1990, s. 27.

⁸⁵ Tamtéž, s. 28.

⁸⁶ REMEŠ, Vladimír. *Fotografie a cyklický tok obrazů*, in *Československá fotografie 1978*, s. 296.

3.3.5.1 Fotografická reportáž (fotoreportáž)

„Fotoreportáž je výpověď o aktuálním společenském jevu nebo významné události, prezentovaná jako osobní svědectví fotoreportéra.“⁸⁷ Zároveň je nejúčinnějším žánrem fotožurnalistiky. Je tvořena sériemi fotografií, které zachycují událost nebo jev v širších souvislostech. Snímky mají dokumentárně-výtvarný charakter a zabývá se téměř jakýmkoli tématem. Fotografická reportáž působí především autenticitou a aktuálností, vydává osobní svědectví. Důležitá je také zpravodajská hodnota zobrazovaného jevu.⁸⁸ Součástí snímku bývá informační text, nebo text, který vykládá děj. Bývá silně poznamenána subjektivním pohledem autora, a to zejména ve svědectví o skutečnosti a jejího zhodnocení. Autorské hodnotící stanovisko není pouze v psaném textu, ale i v obrazových snímcích, kde jsou fakta ovlivněna autorovými prožitky.⁸⁹

Za tento žánr bývá mnohdy mylně označován každý snímek, který přináší fotografickou zprávu o nějaké události. Mylným se tento názor stává zejména proto, že nejsou vzaty na vědomí základní znaky fotoreportáže, což je obrazová výpověď o rozvíjejícím se ději, který probíhá v určitém prostoru a čase. Dále je v tomto případě stěžejní osobnost autora, která v obrazové zprávě není žádoucí. Fotoreportáž je osobním svědectvím autora fotografií o skutečnosti, které se sám zúčastnil jako očitý svědek. Danou událost posléze zachytil a tímto způsobem o ní přináší svědectví. V tomto případě je zde patrný zásadní rozdíl mezi zpravodajstvím a publicistikou.⁹⁰

Zahájení reportáže by mělo být seznamující, aby byl čtenář vtáhnut do děje. Seznámil se s místem a situací a získal tím celkový pohled na reportáž. Poté by mělo následovat přiblížení hlavních aktérů a konkretizování místa děje. Na závěr patří detail, který slouží jako nadstavba a přikreslení děje.⁹¹ Lábová zohledňuje i jiné skladebné postupy, jako například posloupnost časovou, která postupuje chronologicky. Na začátku by měly být zachycené záběry přípravy, poté zahájení děje, vyvrcholení a následné uzavření a doznění. Vzhledem k tomu, že je skladba dynamická, nelze předem určit danou skladbu, či předpis. Existuje jich mnohem více.

⁸⁷ OSVALDOVÁ, Barbora a kol. *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*. 3., rozš. vyd. Praha: Libri, 2007, s. 175.

⁸⁸ Tamtéž, s. 175.

⁸⁹ LÁBOVÁ, Alena. *Základy fotožurnalistiky. 2, Úvod do teorie žurnalistické fotografie*. 1. vyd. Praha, 1990, s. 29.

⁹⁰ Tamtéž, s. 36.

⁹¹ SOUČEK, Ludvík: *Cesty k moderní fotografii*. Odeon Praha 1996, s. 137.

Je jen třeba respektovat daný jev. Nezbytností fotoreportáže je i text. Lábová rozlišuje tři základní varianty uplatnění fotoreportáže v tisku.

1. Jako první je třeba zmínit fotoreportáž, kde má hlavní roli obrazová výpověď a text má minimální rozsah. V tomto případě text pouze upřesňuje to, co nedokáže zobrazit snímek. Pro tento typ reportáže se může použít označení „pravá“ reportáž.
2. V druhém případě je mezi oběma složkami rovnost. Tedy obraz i text jsou stejně důležité.
3. Co se týče třetí varianty, v tomto případě převažuje text nad obrazovým materiálem. Text je hlavní složkou sdělení, přičemž obrazový materiál pouze text doprovází, ilustruje jej. Může být také chápána jako obsahová návaznost, ve které snímky názorně zpřesňují událost.⁹²

Mezi historicky první pokusy o fotoreportáž z aktuálních událostí patří válečné zpravodajství Angličana Rogera Fentona. Jeho snímky byly pořízené na bojištích Krymské války (1853-56). Dalšími, kteří se o nový žánr pokusili byli Američané Mathew Brady, Timothy O'Sullivan a Alexander Gardner. Snímky byly z války Sever proti Jihu. V obou případech se jednalo pouze o aranžované scény, které se fotografovali v době klidu. A to z prostého důvodu, malá citlivost fotografického materiálu a dlouhé expoziční časy. Z historie je známý i jiný způsob fotoreportáží, které vznikly montáží. Fotograf z vystříhaných figurek sestavil obraz, reprodukoval ho a rozšiřoval jako pravý. Takové fotografie byly používány například v době Pařížské komuny, k propagandistickým účelům. Moderní fotografická reportáž se rodí až v meziválečném období, kde již existují technické předpoklady reportážního stylu fotografování. Velmi příznivá situace pro rozvoj tohoto žánru se vytváří koncem 40. a 50. let 20. století. Fotografie v novinách a časopisech představuje vedle filmu hlavní zdroj informací ve světě. Nejlepší fotografové té dob se spojily do již zmiňované agentur Magnum.⁹³

3.3.5.2 Fotofejeton

Podle Lábové tento žánr patří k těm, které se v našem tisku objevují jen velice sporadicky. Jen málo fotoreportérů si na tento žánr troufne, i když je fejeton poměrně hojně využíván v psané podobě. Obsahovou část obvykle tvoří konkrétní jev nebo fakt aktuální

⁹² LÁBOVÁ, Alena. *Základy fotožurnalistiky. 2, Úvod do teorie žurnalistické fotografie*. 1. vyd. Praha, 1990, s. 36.

⁹³ OSVALDOVÁ, Barbora a kol. *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*. 3., rozš. vyd. Praha: Libri, 2007, s. 175.

společenské reality, s lehkou stylistickou formou. Fotofejeton je složen z více snímků. Autor těmito snímky vysvětlí daný jev, věcně zhodnotí a dochází k závěru, který se stává obecně platným. Zejména obrazová část fejetonu bývá zpracována odlehčenou až úsměvnou formou a většinou vyústí ve vtipnou pointu. Díky tomu je ztvárnění působivé a originální. Velká síla tohoto žánru je v tom, že dokáže recipientovi přiblížit zdánlivě vzdálený problém, a zasáhnout tím tak do jeho nitra. Na tento problém se snaží nahlížet nově, z nečekaného úhlu.⁹⁴ Z problémů se tak zdánlivě stávají každodenní radosti i strasti. Toto ztvárnění obrazu má estetické kvality a působí emocionálně. Tímto způsobem může autor nenásilně ovlivnit názory či postoje veřejnosti. V některých případech může sloužit k propagandistickým účelům.⁹⁵

Stěžejní jsou fotografový schopnosti, díky nimž převádí myšlenku do řeči fotografie. V tomto případě se cení nápad fotografa ke zpracování problematiky. Ve fotofejetonu by neměl pouze stroze kopírovat, ale do svého díla by měl přivést i autorskou transformaci a stylizaci. Individualizace se projeví již při samotném výběru tématu, který si zvolí ke zpracování. Podobně, jako psaná podoba fejetonu, i fotofejeton je rozdělen na úvod, děj a závěr. V závěru dochází k vyvrcholení děje, který by měl být překvapující. Počet snímků v jednotlivých částech je libovolný, ale žádný by neměl být méně důležitý. Vyjmutí jednotlivých snímků z celkové kompozice by mělo znamenat narušení sdělení a základní myšlenky.⁹⁶ Tento žánr, více než kterýkoliv jiný, předpokládá dobrou slovní zásobu v psaném případě, dále smysl pro detaily a nápaditost.⁹⁷

Kromě těchto dvou žánrů by se jistě dalo specifikovat pár dalších forem. Lábová zmiňuje zejména obrazový seriál typu eseje, někteří pro tento druh používají výraz črta. Podle autorky není potřebné tuto otázku dále rozpracovávat, jelikož je nepovažuje v našich médiích za potřebné.⁹⁸

⁹⁴ OSVALDOVÁ, Barbora a kol. *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*. 3., rozš. vyd. Praha: Libri, 2007, s. 72.

⁹⁵ LÁBOVÁ, Alena. *Základy fotožurnalistiky*. 2. Úvod do teorie žurnalistické fotografie. 1. vyd. Praha, 1990, s. 37.

⁹⁶ Tamtéž, s. 39.

⁹⁷ OSVALDOVÁ, Barbora a kol. *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*. 3., rozš. vyd. Praha: Libri, 2007, s. 72.

⁹⁸ LÁBOVÁ, Alena. *Základy fotožurnalistiky*. 2. Úvod do teorie žurnalistické fotografie. 1. vyd. Praha, 1990, s. 39.

3.3.6 Specifické žánry

3.3.6.1 Portrét

Žurnalistický portrét je jedním z nejpoužívanějších a nejstarších formátů v tisku, a to jak tuzemském, tak i světovém. Zpodobnění člověka se může různit. Objevuje se především zachycení lidské tváře, polodetail postavy, kde je výjev mimiky a gestikulace. Nebo celá postava, kde fotograf spolu s osobou zachytí i jeho specifické prostředí. Není výjimkou, že portrét tvoří i skupina osob. Fotografuje se jako momentka, tedy bez dopředu připravené aranže, aby byla zachována autenticita. Tento druh fotografie se nazývá reportážní portrét.⁹⁹ Klasickému portrétu se může jinak říkat podobenka. Označuje se tím většinou portrét k oficiálním účelům, tedy na občanský průkaz či jiné doklady. Fotografování tohoto druhu portrétu je většinou záležitostí ateliérových fotografů.

3.3.6.2 Reportážní portrét

Pro tento žánr je stěžejní, aby na snímku byl zachycen nejen zevnějšek, ale i část vlastností zobrazovaného člověka. Tedy povahu člověka, i jeho vlastnosti. Proto je důležité, aby se fotograf s modelem aspoň trochu znal a samotnému aktu věnoval dostatek času. Nejčastěji bývají zobrazováni politici, státní představitelé, ale i slavní lidé, jako herci, zpěváci či spisovatelé.¹⁰⁰ Jako základní metoda snímání se uplatňuje aktivní momentka, která by měla být pohotová, nebo také metoda skryté kamery. Tímto způsobem není objekt vyrušen technikou. Tento druh žánru by neměl být dramatizován ani fotografem, ani objektem fotografování.¹⁰¹

Používá se jako součást rozhovorů nebo ilustrace. Reportážní portrét je doménu fotoreportérů, kteří pracují pro tisk. Od klasického portrétového snímku se liší nejen individualizací zobrazovaného, ale i klasický reportážní styl fotografování, díky kterému si snímek zachovává autentičnost. Toho lze dosáhnout zejména tím, že se fotografování

⁹⁹ OSVALDOVÁ, Barbora a kol. *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*. 3., rozš. vyd. Praha: Libri, 2007, s. 90.

¹⁰⁰ Tamtéž, s. 90.

¹⁰¹ BARAN, Ludvík. *Teorie novinářské fotografie: určeno pro posl. fak. filmové a televizní*. 1. vyd. Praha: SPN, 1971. Učební texty vys. škol., s. 22.

uskuteční v přirozeném prostředí fotografovaného. Díky tomu opadne počáteční stud a do fotografie se promítají charakteristiky člověka. Důležitá součást reportážního portréту je text. V tomto případě je fotografie pouze doplňkem textu.¹⁰²

3.3.6.3 Titulní fotografie

Tímto názvem se označuje fotografie na titulní straně časopisu, novin, ale i jiného periodika. V denním tisku mluvíme o otevírací fotografii, kde je jejím hlavním účelem zaujmout čtenáře a informovat ho o nejdůležitější události dne. Klade se důraz na atraktivitu, především u časopisů, kde titulní fotografie odpovídá obsahu čísla a celkového směřování periodika.¹⁰³

Tento žánr se nepodařilo nikam zařadit hlavně z toho důvodu, že titulní fotografií se může stát prakticky kterákoliv fotografie, a to i v ilustrovaných časopisech či denním tisku. Může se jí stát jak zpravodajská aktualita, tak i výtvarná fotografie.¹⁰⁴ Na titulní stránce se občas objevují i dekorativní obrazce, které působí abstraktně. V tomto případě Baran mluví především o koláži a fotogramu.¹⁰⁵

3.3.6.4 Sportovní fotografie

Tento žánr bývá definován poněkud jednoduše, a to jako fotografie, která zachycuje jakýkoliv druh sportů. Dále zobrazuje především pohyb a dynamiku. Ke sportu patří i jiné prvky, a to hlavně dramatičnost, správné zachycení jedinečného okamžiku a emoce. I ty dokonale vystihují sportovní fotografii.¹⁰⁶

Sportovní fotografie patří mezi nejvyhledávanější fotografické obory. Útvar sportovního zaměření je velice náročný, a to především kvůli technické vybavenosti fotografa. Kvůli zachycení dynamiky sportu je potřeba rychlého a ostrého snímání. V tomto případě není

¹⁰² LÁBOVÁ, Alena. *Základy fotožurnalistiky. 2, Úvod do teorie žurnalistické fotografie*. 1. vyd. Praha, 1990, s. 42.

¹⁰³ OSVALDOVÁ, Barbora a kol. *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*. 3., rozš. vyd. Praha: Libri, 2007, s. 72.

¹⁰⁴ LÁBOVÁ, Alena. *Základy fotožurnalistiky. 2, Úvod do teorie žurnalistické fotografie*. 1. vyd. Praha, 1990, s. 43.

¹⁰⁵ Fotogram je umělecká fotografická technika, při které se nepoužívá fotoaparát. Jedná se tedy o stínový obraz, který je vytvořen v temné komoře. Autor přiloží předmět na fotopapír a umístí jej pod zvětšovací přístroj. Díky tomuto vytvoří kompozici z různých průsvitných materiálů.

¹⁰⁶ KOZÁK, Martin. *Velká kniha sportovní fotografie*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2010, s. 11.

omezována míra stylizace autora. Pod sportovní fotografii mohou spadat například i portréty, které nezobrazují přímo sportovní výkony, ale i momenty jim předcházející, například zákulisí sportovců či zobrazení rozhodčího.

4. Praktická fotografie

4.1 Rozbor Orlického týdeníku

V této části bych se ráda věnovala samotným žánrům fotografie v praxi. Vkládám si za úkol prověřit, zda se fotografie v periodiku měnily v čase a jakým způsobem. Zvolila jsem si odlišné roky zkoumání, a to léta 1997, 2007 a 2017 z důvodu časové analýzy. Nechci se ani tolik zabývat přímo periodikem, ale proměnou žánrů fotografií v tomto týdeníku, která se odehrála v čase.

Ve třech různých měsících z různých let jsem se věnovala zaznamenávání fotografií, vždy z celého týdenního čísla, aby byl vzorek zkoumání dostatečný. V každém roce podrobuji zkoumání měsíc říjen. Snažila jsem se vyhnout období Vánoc, Velikonoc či prázdnin, jelikož bývá pravidlem, že se v těchto periodách témata i fotografie opakují. Navíc jsem v říjnu roku 2017 sama do tohoto periodika přispívala pár snímky, tudíž budu analyzovat i své vlastní fotografie. Problematické může být, že týdeník v roce 1997 a 2007 vycházel 2x týdně, vždy v úterý a pátek, na rozdíl od roku 2017, kdy už vychází pouze jednou. Vzhledem k tomu, že v roce 2007 vycházel v úterý a v pátek po osmi stranách, býval stejného rozsahu, jako v roce 2017. V tomto případě se sloučila dvě čísla dohromady. Jediný zádrhel by mohl být v tom, že i když v roce 1997 vycházela dvě čísla, jedno z nich mělo osm stran a druhé čtyři. S tímto faktem počítám a budu na něj brát ohled v konečné části.

Orlický týdeník je nástupnické periodikum po Jiskře Rychnovska. Jiskra byla klasickým názvem pro regionální periodika v minulém režimu. Rychnovská Jiskra začala vycházet roku 1960 a její vydávání skončilo s datem 1989. Následovaly dva roky odmlky. Od roku 1991 v Rychnově nad Kněžnou a jeho okresu vychází periodikum Orlický týdeník, který funguje dodnes.

4.1.1 Rok 1997

Vydání z roku 1997 mají, jak jsem již avizovala, dvě vydání týdně. Úterní mají osm stran a ta páteční 4 strany. Tento fakt zohledním ve výsledcích.

Týden od 3.10. 1997

Na titulní straně jsou dvě fotografie, které se vztahují k otevíracímu článku. Obě fotografie zachycují událost Běh Terryho Foxe a mají za úkol dokumentování děje, jsou to tedy obrazové zprávy. I na straně dvě se nachází obrazová zpráva, která zaznamenává sešlost v Doudlebách, při které se odhalila deska Josefa Černého.

Na straně tři je obrazovou zprávou zachycena slavnost v Hotelu Havel, který je v Rychnově. Spodní část téže strany je věnována památce princezny Diany spolu s fotografií, která zachycuje pietní akce z Londýna. I v tomto případě lze hovořit o obrazové zprávě. Poslední fotografie je věnována sportu a nadějnému sportovci z Rychnovska, Romanu Šebrlemu. Sportovní fotografie zachycuje právě Šebrleho, nového univerzitního mistra světa.

Týden od 7.10. 1997

Hned na titulní straně tohoto vydání je fotografie, která vyobrazuje Vlastimila Brodského a Jiřího Sováka. Tento snímek byl pořízen při příležitosti již klasického festivalu. Filmový smích, který se koná v Rychnově nad Kněžnou. Čtrnáctý ročník byl věnován právě těmto dvěma hercům. Snímek je titulní a vztahuje se k němu otevírací text. Zařadila bych jej do kategorie reportážního portrétu. Slavní herci jsou zachyceni v přirozeném prostředí, se sklenicemi vína. Fotografie je doprovázena rozhovorem s oběma muži a reportáží z uplynulé akce.

Na téže první straně se nachází autentická fotografie z nehody. Snímek i textová zpráva k němu přiložená je dílem Policie České republiky. Snímek informuje o události, která se stala, proto se zde jedná o fotografickou zprávu. Článek i s fotografií je situován na konec stránky, přičemž článek je v rozsahu pouze na jeden sloupec a fotografie zaujímá velikost tří sloupců

Na straně dvě se nachází článek s názvem „Stavba roku v Týništi“, který informuje čtenáře o ocenění stavby Geriatrického centra v Týništi nad Orlicí. Snímek má za úkol doprovázet text a svou podstatou ilustrovat a doplňovat to, co se v krátkém článku píše. Oproti textu má snímek s budovou vyhrazené poměrně velké místo v levém horním rohu a je hlavní fotografií na své stránce.

Následující článek krátkou zprávou informuje o otevření nového obchodu a jmenuje jednotlivý sortiment. Fotografie je přímo ze dne otevření a je informativní. Proto se jedná o fotografickou zprávu, svou podstatou pouze doplňuje text. Konkrétněji se jedná o general news, jelikož se tato událost již plánovala dopředu. Fotografie velikostně odpovídá dvěma sloupcům, do kterých je sepsán i přiložený text.

Strana tři dominuje článkem, ke kterému náleží dvě fotografie. Celý komplex zabírá zhruba půl strany. První snímek je zpravodajským žánrem, konkrétně obrazovou zprávou. Zobrazuje událost, o které pojednává článek, tedy místo archeologických nálezů. Druhým snímkem je reportážní portrét ženy Martiny Bekové, která je archeoložka a vede onen výzkum. Portrét je reportážní, jelikož je zasazen do přirozeného prostředí a není strojený. Nechává vyplynout vlastnosti portrétovaného. Plocha pro fotografie je obsáhlá, zejména portrét se rozkládá na jedné třetině vymezeného prostoru.

Na téže straně se opět setkáváme s reportážním portrétem. Je zasazen do zahrádkářského prostředí, tedy do klasického místa pro pana Josefa Helmicha, který je jednatelem zahrádkářské kolonie v Častolovicích. Portrét slouží jako doplnění pro rozhovor.

Tradiční setkání kronikářů je tématem na straně pět. Zde je jeden hlavní snímek a k němu je přiložen jen krátký text pro sdělení základních informací. Na snímku jsou hromadně vyobrazeni kronikáři, přímo při své schůzi. Fotografie nelze označit jako portrét, spíše jako záznam děje a informování o něm. Proto bych tuto fotografii zařadila do kategorie k obrazovým zprávám.

Následuje krátká zpráva doprovázená portrétem. Dle mého názoru se jedná o klasický portrét, který není reportážní. Je hromadný, předem strojený a připravovaný. I když je fotografie pořízená v USA, o agenturní fotografii se nejedná.

Předposledním obrazovým materiálem na této straně se stala klasická ilustrace. Její název je „Za kolik to máš, holube?“. Jedná se o vtipné ilustrování vojenských příběhů z let 1975–1976 z vojenské služby. Tyto ilustrace se spolu s historkami opakují, a to každé úterní vydání. Ilustrace je věcná, komická, s nádechem ironie a je doplňujícím materiálem pro přiložený text.

Na straně číslo osm, tedy poslední straně, se redaktoři věnují sportovním úspěchům v okrese. Snímek v pravém horním rohu informuje o úspěchu střelců z Rychnovské policie. I když se jedná o sportovní úspěch, z fotografie to není patrné, jelikož se nejedná o přímý záznam ze sportovního klání. Úspěšní střelci jsou záměrně zasazeni do přijatelného prostředí a vyfoceni. Proto se jedná o klasický portrét.

Týden od 10.10. 1997

Na titulní fotografii je autobus, který bude nově sloužit jako MHD pro občany důchodového věku. Je zde zobrazen konkrétní prostředek, nikoli pouze ilustrace. Proto se jedná o obrazovou zprávu. O tradičním jarmarku v Solnici podal obrazovou zprávu další snímek na straně dvě.

Na straně tři jsou dva snímky s názvem Návštěva z Německa. Jedná se o výměnné pobyty studentů. Na fotografiích je zachycen děj, ovšem oba snímky spolu souvisejí a zobrazují rozdílnou stránku totožné události. Proto bych je zařadila do fotoreportáže. Na této straně jsou taktéž dvě fotografie, informující o rekonstrukci v Rokytnici. Snímky zachycují přímo tuto událost a nefungují jako nahodilá ilustrace. Z tohoto důvodu jsou snímky obrazovou zprávou.

Formou reportážní fotografie autor informuje čtenáře, že se v dobrušské knihovně koná výstava kresleného humoru. Knihovnice je zachycena přímo u práce, avšak je patrné, že je snímek lehce naaranžován.

Týden od 14.10. 1997

Na titulní stránce je fotoreportáž, která se skládá ze dvou fotek. Fotografiím je věnován velký prostor, a to jednou takový, než je vymezen pro samotný text. Článek je otevírací, a hovoří o renesančním průvodu sokolníků v Opočně. Na snímcích je patrný rozvíjící se děj a sounáležitost k jednomu tématu. V tomto případě není problémem, že obsahuje pouze dva snímky. Svůj účel plní i v menším množství.

Následuje rozhovor s Petrem Richterou z Úřadu práce, který informuje o problému narůstající nezaměstnanosti. K tomuto rozhovoru je přiložen jeho portrét, který je pořízen přímo v jeho kanceláři a zachycuje jeho každodenní práci. Jedná se tedy o reportážní portrét.

Jak jsem již zmiňovala, každý týden tehdy vycházely ironické a satirické ilustrace k vojenským příběhům. Ani tento týden ilustrace nechyběla, tentokrát na straně pět.

Na straně pět je také snímek, který vzpomíná na návštěvu slavných osobností Vlastimila Brodského a Jiřího Sováka v rámci festivalu Filmový smích. Na fotografii jsou tito herci zachyceni s tehdejší starostou Jiřím Roklem při slavnostním přípitku. Lze říci, že se v tomto případě jedná o zachycení děje, nikoliv portrétování osobností. Proto bych fotografii nazvala obrazovou zprávou.

Ke konci vydání se objevují fotografie hned dvou sportovních aktivit. První je z lehce netradičního odvětví, ze šachů. I když je trochu problematické řazení šachů do sportovního

odvětví, většina příruček je tam řadí. Proto budu tento snímek řadit do sportovní fotografie. Hráči jsou zachyceni přímo v průběhu hry, tedy v průběhu sportovní aktivity.

Druhá ze sportovních fotografií je ze softballu z Kostelce nad Orlicí. Snímku je vyhrazena jen malá část v horní části novin s krátkým popisem výsledků. Fotografie je živá, plná napětí ze hry. Přináší sportovní zprávu přímo z hřiště.

Týden od 17.10. 1997

Na titulní straně se týdeník opět vrací k setkání sokolníků v Opočně. I v tomto případě jsou zveřejněné dva snímky, které na sebe navazují a doplňují děj lovu sokolníků. Proto jsem zvolila pro snímky označení reportáž. Ani nyní nijak nevádí, že se jedná pouze o dva snímky.

Na straně dvě se hovoří o tradiční výstavě v Častolovicích s názvem Zahrada východních Čech. K této zprávě o události náleží fotografie, která je obrazovou zprávou. Svou podstatou znázorňuje uplynulou akci.

Na předposlední straně se objevuje sportovní fotografie a na ní mladý muž, který se stal mistrem České republiky v motokárách. Vzhledem k tomu, že je zachycen přímo při závodu, jedná se o sportovní fotografii.

Na poslední fotografii jsou vodáci z Dobrušky, kteří měli loučení se sezónou. I v případě, že se jedná o sportovní tematiku, nelze snímek zařadit do sportovního žánru, ale spíš jako obrazovou zprávu.

Týden od 21.10. 1997

V tomto týdnu je titulní fotografie malá a nevztahuje se k otevíracímu textu. Krátký text pouze uvádí čtenáře do kontextu. Dáma, držící rodokmen, vypovídá o proběhlém srazu jmenovců. Fotografie by mohla odpovídat portrétu, ale dle mého názoru se jedná o obrazovou zprávu. Má totiž informační funkci a zaznamenává probíhající událost.

Otevírací text je v dolní části novin, spolu s fotkami, které se k němu vztahují a mají vyhrazený velký prostor. Na fotografiích jsou lidé v pracovním prostředí, proto všechny tři zařazuji do reportážního portréту.

Strana tři je určena firmě FAB sídlící v Rychnově, která nabídla pomoc Uherskému Hradišti po povodních. Dohromady k článku náleží čtyři snímky a tři z nich mají za úkol představit čtenářům tíživou situaci na Moravě. Čtvrtý snímek vyobrazuje předávání daru. Skupina fotografií působí na emoce, má v sobě nádech autorského pohledu a zároveň přináší informace a rozvíjí děj. Proto je vnímám jako celek a zařazuji do fotoreportážní skupiny žánrů.

Fotografie na straně pět je reportážní portrét Vlasty Redla, uspořádal koncert v Kostelci nad Orlicí. Kromě textu je tomuto umělci věnován i text, který je reportážního charakteru. Zpěvák je zachycen při své přirozené činnosti, a proto působí snímek emotivně.

Za zmínku stojí i tradiční ironická ilustrace, doplňující již zmíněné historky z vojny.

Klasickým příkladem „strojeného“ portrétu jsou fotografie přiložené k anketě, jak je tomu na následující straně. Otázka zněla: „*Fotbal-co pro vás znamená?*“, proto se dotazovanými stali rychnovští fotbalisté.

Týden od 24.10. 1997

Titulní fotografií je v tomto čísle portrét tří mužů, kteří se účastnili turnaje v křížovém mariáši. Strana dvě informuje o Hubertské jízdě na koních. V horní části je s tím související fotografie, která je obrazovou zprávou k této události.

Další strana informuje o výlovu rybníka, který je zobrazen přímo na fotografii. Vzhledem k tomu, že jde opravdu o konkrétní fotografii rybníku, nelze ji nazvat ilustrační. Z tohoto důvodu zbývá možnost zařadit fotografii do obrazové zprávy.

Skupinový aranžovaný portrét je dominantou poslední strany. Jedná se o tým šachistů, který se stal dvojnásobným vítězem České republiky.

Týden 29.10. 1997

Otevíracím článkem je v tomto čísle návrat k renesančnímu průvodu sokolníků. Ohlédnutí probíhá na dvou stranách a dvěma fotkami, z nichž je jedna totožná z vydání ze dne 14.10. Proto jsem se zaměřila jen na ještě nepublikovaný snímek, který je reportážním portrétem. I zde se jedná o přirozené prostředí, jak koně, na kterého je článek zaměřen, tak i jeho majitelky.

Na straně dvě je taktéž portrét, a to ředitelky základní školy, pózující u teepee. Fotografii je věnován velký prostor, zhruba jednou tak velký než článku. V tomto případě bych portrét neřadila do reportážního stylu, jelikož je předem připravený a nastrojený. Proto fotografii řadím do žánru klasického portrétu.

Uprostřed strany na malém prostoru je čtenář textem i fotografií informován o velkém výlovu ryb v Opočně. Fotografie přináší obrazovou dokumentaci přímo z místa dění, proto se jedná o obrazovou zprávu.

Na straně tři je větší fotografie, vztahující se k článku informující o prořezu lesa. Fotografie tím informuje o frekvenci prořezu a konečném stavu lesa. Proto snímek zařazuji do obrazové zprávy.

Následuje reportáž o rychnovském zvoníkovi a jeho práci. Zmíním jen pro zajímavost, že zvon Kryštof z Rychnova je třetím největším funkčním zvonem v České republice. Vedle reportáže je i reportážní portrét, právě pana Karla Čecha, spolu se zvonem, o který se stará. Proto se dá tento snímek zařadit jako reportážní, jelikož zachycuje zvoníka při jeho práci i zálibě.

Kromě klasické ilustrace k vojenským historkám, se na straně sedm nachází i ilustrace v doprovodu glosy, která velmi vtipně a ironicky apeluje na práci a vychování politiků.

Poslední strana je věnována sportovním úspěchům. Obsahuje rozhovor s rychnovským orientačním běžcem Rudolfem Ropkem, který se stal vítězem Světového poháru v parkovém orientačním běhu. K článku je přiložena jeho fotka, která je vystřižena přímo ze závodů. Fotografie není plánovaným aktem a je přímo z průběhu sportu, proto bych fotografii zařadila do sportovní sekce.

4.1.2 Rok 2007

I v tomto roce vycházela dvě čísla týdně. U úterního vydání se zachovalo osm stran, ovšem u toho pátečního se zvýšil počet stran ze čtyř na osm. Proto je tento počet zcela totožný s počtem stran v roce 2017. Nutno podotknout, že v tomto měsíci vyšlo pět úterních čísel. Proto poslední vynechám, jelikož by v porovnání s ostatními roky bylo ve vzorku o jedno vydání týdeníku navíc.

Týden od 2.10. 2007

Otevíracím článkem na titulní straně je informativní text o slavnostech svatého Václava v Dobrušce. Spolu s doprovodnými fotkami tento komplex zabírá ¾ titulní strany. Fotografie jsou v tomto případě tři a ve své podstatě podívají informaci čtenáři a zároveň rozvíjí časový děj. Z tohoto důvodu snímky patří do žánru fotoreportáže.

Na stránce číslo dvě se nachází tři fotografie. Spojením těchto tří fotografií se zaplní celá polovina strany. Každá z nich svou podstatou vypovídá o nějaké proběhlé události. První z nich své čtenáře informuje o zrekonstruovaném oddělení vamberecké knihovny a názorně ukazuje nové prostory. Na druhém snímku je záznam z akce žáků, kde představili výrobky svého snažení v podobě papírových modelů aut nebo letadel. A snímek poslední má za úkol znázornit akci v mateřském centru. Strana je plná informací, proto všechny tři fotografie řadím do obrazové zprávy.

Na následující straně je pouze jedna fotografie, která taktéž informuje o proběhlém ději, a to o proběhlém adaptačním kurzu. I v tomto případě můžeme hovořit o obrazové zprávě.

Strana čtyři je složena ze dvou dominantních článků. První je složen hlavně z fotografií z kynologických zkoušek a je znázorněn na čtyřech fotografiích, na kterých je zaznamenán začátek, střed i konec dění. Navazují na sebe a navzájem se doplňují, tudíž je to reportáž.

Druhý z článků informuje o vernisáži Sary Saudkové, kam zavítali nejen starostové sousedních měst. Při této příležitosti vznikla fotografie, tedy reportážní portrét. I druhá z fotografií je reportážním portrétem, ale už jen samotného starosty Petra Tojnara, který pózuje u uměleckých fotek.

Na straně pět je pouze jedna fotografie, která odkazuje na proběhlý festival punkové hudby. Na fotografii jsou hudebníci na pódiu při jejich vystoupení, proto se jedná o obrazovou zprávu.

Následující fotografie jsou až na straně poslední, kde se vždy píše o sportovní tematice. První fotografií v levém horním rohu je portrét tří stolních tenistek. Fotografie druhá je z vyhlášení tenisových výsledků, tedy z průběhu sportovní aktivity, proto snímek řadím do sportovního žánru.

Týden od 5.10. 2007

Titulní fotografie se nevztahuje k otevíracímu článku. Snímek je skupinový reportážní portrét dětí, které se účastnily dopravního dne na dopravním hřišti. Fotografie se nachází uprostřed strany a je velká zhruba na tři sloupce.

Celá druhá strana se věnuje změnám na silnicích v obci. Uprostřed celého článku je portrét starostky města, se kterou je veden rozhovor. Na konci celého článku je autentická fotografie auta ze smrtelné nehody, která se stala pohnutkou k novým opatřením. Vybourané auto je obrazovou zprávou.

Na straně tři je reportážní portrét slavné Dagmar Havlové z festivalu filmů v Novém Městě nad Metují a spolu sní je na fotografii přítomen i Pavel Zedníček. Portrét je zachycen přímo během festivalu.

Na straně čtyři dominuje obsáhlý článek o dalším ročníku sokolnického srazu. Uprostřed stránky je reportážní fotografie muže a jeho orla při návratu z letu. Následující strana patří obrazové zprávě, která má za úkol zobrazovat uplynulou akci ve škole v Borohrádku.

Poslední strana je opět sportovní, tudíž je zde zobrazen silniční běh a nohejbal.

Týden od 9.10. 2007

U otevíracího článku, kterým je rozhovor s Mariánem Labudou, je i reportážní portrét herce. Ten Rychnov navštívil při příležitosti festivalu Filmový smích. Druhým snímkem na titulní stránce je záznam z oslavy rychnovských skautů, kteří se účastnili oslav sto let skautingu. Fotografie je velká přes čtyři sloupce a zaznamenává jednu z chvil oslavy.

Strana dvě obsahuje jen jednu fotografii, portrét muže, který představuje své domácí výrobky. Fotografie je dopředu připravována a muž na ní pózuje. Nachází se přesně uprostřed stránky a je velká přes tři sloupce. Na straně tři se kromě reklam objevuje taktéž jen jeden snímek. Zachycením okamžiku se stala momentka ze dne, kdy bylo otevřené pro veřejnost centrum Orion, pomáhající handicapovaným. Fotografie je proto obrazovou zprávou.

Stranu čtyři ze ¾ zaplňuje opět článek o obchodní akademii. Tentokrát o studentech, kteří navštívili Petrohrad. Součástí jsou dva skupinové reportážní portréty, ve kterých dominují krásy města. Na konci stránky je celkem pět fotek. Na každé z nich je jiná modelka, která pózuje fotografovi v předváděných šatech z módní přehlídky. Jedná se o klasické portréty, které jsou předem domluvené a naaranžované.

Na straně pět je další ze série fotoreportáží ze zajímavých regionálních akcí. Tentokrát se slavnostně otvíral opravený zámek v Potštejně, ke kterému byl připravený historický program. Fotoreportáž je tvořena třemi fotografiemi. Jako vždy je poslední strana věnována sportu. Kosteletští florbalisté zatím vyhrávají ve všech zápasech, přičemž při jednom z nich byli vyfotografováni v akci.

Týden od 12.10. 2007

První strana je věnována problému s vodovodem v Třebešově, o kterém informuje starosta Rýdl. Jeho reportážní portrét je titulní fotografií. Menší fotografie v dolní části strany je obrazová zpráva z festivalu Bzuk film pro amatérské filmaře.

Na druhé straně je fotoreportáž, která pochází ze srazu sokolníků. Tentokrát je zaměřená na výstavu, kterou jim město Opočno věnovalo. Na téže straně se nachází dvě obrazové fotografie z výstavy hub.

Polovina třetí strany se zabývá akcí, kterou uspořádali afričtí občané, kteří žijí v přistěhovaleckém centru v Kostelci. Série tří fotografií zobrazuje průběh děje i náladu na této akci. Jde proto o reportážní fotografie.

V obsáhlém článku na straně čtyři se čtenář dozvídá o zajímavých místech v podorlicku a okolí. Článek je doplněn třemi názornými fotografiemi, které jsou svým žánrem obrazovou

zprávou. Sportovní úspěch je zaznamenán reportážní fotografií, na které jsou dorostenky běžící štafetu, se zlatou medailí.

Týden od 16.10. 2007

Titulní strana dominuje dvěma snímky. První se vztahuje k otevíracímu článku, a je na něm Jan Čenský, který přijel do regionu, aby moderoval první ročník Facea Design Awards. V tomto případě je snímek reportážní portrét. Snímek druhý je vyobrazením akce, které se každoročně koná v Mokrém, a to Hubertská jízda na koních. Zároveň informuje, a proto se jedná o obrazovou zprávu.

Strana dvě obsahuje čtyři fotografie, které dohromady tvoří fotoreportáž. Polovina strany je vymezena pro článek a fotografie z tradičního setkání sokolníků. I zde můžeme hovořit o navazujících fotografiích, které zobrazují mnoho pohledů na událost.

Na následující straně je portrét dvou žen, které pocházejí z USA. Učitelka se svou dcerou přijely na výměnný pobyt do Kostelce. Na půlce stránky je rozhovor se ženou. Fotografie zaujímá jednu pětinu stránky a lze ji označit jako aranžovaný portrét. Na téže stránce jsou ještě další dva snímky, které mají za úkol zobrazit mysliveckou honitbu a klubové zkoušky na Liberku. Jedna z fotografií je klasickým výsekem z plynoucího děje. Na druhé pózuje nejúspěšnější myslivec celé akce se svým psem. Proto se jedná o portrétovou fotografii.

I další dvě fotografie na straně čtyři mohu označit jako obrazové zprávy. Děti se účastnily znovu ožité pašerácké stezky odvahy. Průběh děje byl zaznamenán a snímky dominují celé straně. Poslední série fotografií je v tomto čísle na straně pět. Ze čtyř snímků je jeden reportážním portrétem. Zbylé tři jsem zařadila do ilustrací, jelikož neznázorňují děj, neinformují, pouze ilustrují výrobky, o kterých se píše v reportáži.

Týden od 19.10. 2007

Titulní strana se týká sportovní tematiky. Fotbalová reprezentace před zahájením utkání, spolu s rodákem z Lična Jaroslavem Plašilem. V tomto případě lze fotografii zařadit do sportovního žánru. Na titulní straně jsou další dva snímky, které informují o Hubertově jízdě, která se koná na koních. Oba ze snímků jsou obrazovou zprávou.

Na druhé straně periodika se nachází článek o školské výstavě, ke kterému je přiložena i autentická fotografie v podobě obrazové zprávy. Vedlejší strana obsahuje tři fotografie, které jsou obrazovými zprávami. Dvě z nich jsou z právě opravované kaple a dominují celé straně. Třetí zobrazuje novou formu učení angličtiny ve školkách.

V objevování krás Orlických hor se redaktor v článku zaměřil na místo, který doplňuje třemi obrazovými zprávami, jakožto ukázkami míst.

Poslední strana je vyhrazena pro softball v Kostelci, kteří vyhráli stříbro v Mistrovství ČR. Spadají sem tři sportovní fotografie.

Týden od 23. 10. 2007

Na titulní straně je největší dominantou ilustrační fotografie. Vztahuje se pouze k malému sloupku, který upozorňuje řidiče na příchozí sněh. Není tedy zobrazením žádné konkrétní události, proto se jedná o ilustraci krajiny se sněhem.

Na druhé fotografii je záznam z tradiční Drakiády. Na snímku jsou děti právě při pouštění draků. Lze ho tedy označit jako obrazovou zprávu. Strana dvě obsahuje dvě fotografie. První z nich je portrét, na kterém je rychnovská rodačka a účastnice soutěže Superstar, spolu se svým kolegou ze stejné soutěže. Společně přišli podpořit charitativní akci Davida Novotného, který sedí uprostřed. V druhé části kasteláni shrnují uplynulou sezónu na zámcích a poukazují na některé úspěšné akce. Zveřejněný snímek je ze zámku v Potštejně, kde se konalo šermířské klání. Fotografie je dynamická a představuje přímé vyobrazení děje. Proto spadá do obrazové zprávy.

Na straně tři je v horní části portrét Jiřího Šmídy, který je starostou Voděrad. Do poloviny strany s ním je zde rozhovor o problémech v jeho obci. Naopak v dolní části listu je článek o „bráně Orlických hor“, což je právě Rychnov. Jedná se o informativní výčet zajímavých míst v okolí. Fotografie je pouhou ilustrací města z ptačí perspektivy. Nezobrazuje konkrétní místa, která se v článku nachází, ale pouze ilustruje region podorlicka.

Strana čtyři je ve většině věnována předčítání dětí v Opočně. Na toto čtení dorazila i Taťána Kuchařová, která z Opočna pochází. Právě s ní si děti udělaly reportážní portrét. Stejný žánr je hned vedle, kde je na fotografii Josef Lukášek, který sám napsal několik dětských knížek s tematikou Orlických hor.

Strana pět je z velké části věnovaná slečně Kláře, která se zasloužila o velký úspěch v pěvecké soutěži. Na polovině strany je rozhovor s ní, spolu se dvěma portréty právě této slečny. Poslední stranu periodika tentokrát ovládli volejbalisti. Fotografie je pořízená přímo uprostřed hry. Je záznamem úsilí a emocí, které je pro sport typické.

Týden od 26.10. 2007

Na titulní stránce je uprostřed reportážní portrét místostarosty Rychnova, který ukazuje sváteční logo města. Další dvě fotografie jsou umístěné ve spodní části listu a zaujmají celou šíří. Jsou to obrazové zprávy z tradičních rychnovských trhů.

Na druhé straně listu je spodní polovina strany zaměřená na taneční hodiny a článek doprovází tři fotografie, které rozvíjejí děj. Řadím je do reportážní sekce. Strana tři dohromady

sčítá pět fotografií. První je portrét dívky, která vykonala záslužný dětský čin. Dále jsou tu tři fotografie, které jsou seskupením děje z autogramiády nové knihy o Františku Kupkovi. Jedná se o reportáž. Posledním snímkem je obrazová zpráva o uběhlé akci ve škole.

Na straně čtyři jsou opět tři fotografie z cest po Orlických horách. Informují o nových místech, proto jsou to obrazové zprávy.

4.1.3 Rok 2017

V tomto roce již vychází pouze jedno vydání týdně. Kvůli tomuto kroku se dvě čísla sloučila dohromady, proto tato vydání mají šestnáct stran.

Týden od 3.10. 2017

Titulní straně dominuje velká fotografie z již tradiční akce konané v Častolovicích. Fotografický záznam ze Zahrady východních Čech je pořízena přímo na vyhlášení soutěže o nejkrásnější aranžmá ovoce. Informativní fotografii bych zařadila do obrazové zprávy. Poprvé za celou analýzu se setkávám s fotografií, která není v autorství redakce. Nachází se na straně dvě a jde o ilustraci bakterie salmonelózy, se kterou se potýkali občané v Týništi nad Orlicí.

Takřka celá strana tři je věnována nedaleké fabrice Škoda a události jménem Škoda Economy Run. Článek je reportážního charakteru. Je doprovázen fotografií, která je jako zajímavost focena z ptačí perspektivy, nejspíše z vysoké budovy. Lze ji označit jako obrazovou zprávu přinášející sdělení z akce.

Celá strana čtyři je věnována rozhovoru s Václavem Pavlem, který provádí výzkumy v polárních oblastech. Obě dvě fotografie na této straně jsou z archivu právě Pavla. Jedná se o reportážní portréty, které jsou skupinové a přímo z jeho cest.

Na straně pět se nachází ilustrace, lépe řečeno schéma, které se týká události s názvem Týden knihoven. Kousek níže je článek o dobrovolnictví v horách, u kterého je přiložená fotka s názvem Dobrovolníci v akci. V tomto případě jde o obrazovou zprávu. Další ilustrační fotografie je na následující straně. Ladislav Růžička je pravidelným sloupkařem a nyní se zaměřil na sdružení houbařů. Jako ilustrační fotografie slouží houby, které podtrhávají celý text.

Vedle sloupku je pokračování článku z titulní strany o výstavě Zahrada východních Čech. Na fotografii jsou zobrazeni vítězové cen, přímo při vyhlášení. I když by se mohlo jednat

o portrét, v tomto případě jsem zvolila zařazení spíše do obrazové zprávy, jelikož snímek zaznamenává hlavně průběh děje.

Ve sportovní sekci novin se nachází hned několik snímků. Jako první je portrét Zdeňka Buryho, který se stal novým trenérem hokejového týmu v Semechnicích. Přímo vpravo od portrétu jsou dva fotografické záznamy ze zápasu právě Semechnického hokejového týmu, který hrál proti Opočnu.

Strana osm a devět jsou věnované fotbalu. Nachází se tu šest snímků, které jsou pořízeny během fotbalových utkání, nebo nastupování na ně. Všechny spadají do sportovního žánru.

Ani následující dvě strany se nevyhnuly sportovní tematice. Na straně deset je anketa s fotbalisty, kteří po zápasu hodnotí své výkony. Dohromady je tu sedm anketních portrétů. Druhá strana se věnuje bojovým sportům. Jeden ze snímků je skupinový portrét, kde sportovci vyloženě pózují pro fotografa. Na další fotografii je zaznamenán průběh sportu, a na té poslední je k vidění, jak si sportovci navzájem fandí a je cítit napětí z průběhu děje. Snímek bych zařadila k obrazové zprávě.

Strana dvanáct obsahuje dohromady dva snímky a oba jsou obrazové zprávy. Mají vypovídací hodnotu o proběhlé akci, a to z Hubertské jízdy a Noci vědců na gymnáziu. Následující strana je mimo obsáhlou reklamu věnována i rybářským závodům. Zde je dvakrát reportážní portrét přímo ze závodů. Na poslední straně se nachází portréty právě narozených miminek, ty však nebudu počítat do své analýzy.

Týden od 10.10. 2017

Na titulní straně je obrazová zpráva, která má čtenáře informovat o tradičním koláčovém klání. Fotografie zabírá zhruba dvě třetiny titulní strany. Na straně dvě je obrazová zpráva ze zásahové akce policie. Na straně následující se nachází portrét ženy, který má pouze doprovázet text a svým výrazem tak dát najevo emoce spojené s článkem. Je to tedy fotografie přejatá. V dolním rohu je obrazová zpráva z akce, kde hasiči přebírali novou stříkačku.

Celá strana čtyři je z velké části složena z fotek. Dvě fotografie se věnují akci králičí hop, přičemž je jedna skupinovým portrétem a druhá obrazovou zprávou přímo ze závodů. Následným tématem této strany je výstava hub. Z té se zde nachází dohromady čtyři fotografie. Sérii bych zařadila do fotoreportáže, jelikož je zde postupně rozvinut děj a snímky na sebe navazují.

Následuje strana pět a s ní dvě fotografie s článkem, u kterých si připisují autorství. Obě fotografie, které jsou z vědecké noci na gymnáziu, jsou obrazovou zprávou. Svou podstatou

seznamují čtenáře s událostí. Následuje další snímek z akce koláčování, kterou bych taktéž zařadila do obrazových zpráv.

Na straně šest jsou čtyři reportážní portréty hudebníků, kteří vystupovali na jazzovém koncertě v Kostelci a jsou zachyceni se svými nástroji. Následují strany se věnovaly sportu. Na straně sedm jsou dvě fotografie z půlmaratonu, přičemž jedna je portrétem a druhá klasickou sportovní fotografií běžících lidí. Dále plátek obsahuje klasické sportovní fotografie, a to jednu hokejová, šest fotbalových a jednu ze ženského stolního tenisu. Na straně deset je klasická anketa po dohraném zápasu se samotnými fotbalisty. Každou z fotografií zařazuji do portrétu.

Čtyři reportážní portréty se objevují na stranách dvanáct a třináct. Jeden z nich je ze soutěže o nejlepší zdravotní sestřičku a fotografie je přímo z předávání ceny vítězce. Další je s úspěšnou klavíristkou Lucií Pokornou a poslední na stránce dvanáct je portrét nejlepšího modeláře roku 2016. Na straně třináct je pokračování z Noci vědců, která se konala na gymnáziu, i tato fotografie je z mého vlastnictví. Poslední strana patří opět novorozencům.

Týden od 17.10. 2017

Na titulní straně je reportážní portrét ze setkání sokolníků, jejichž klub slaví padesát let své existence. Hned pod ním je portrét klasický, a to místostarostky města, se kterou je v tomto čísle rozhovor. Na straně dvě je reportážní portrét, který navazuje opět na setkání sokolníků. Strana tři je věnována volbám a otevření nové rozlučkové síně v Dobrušce. Oba snímky jsou velké přes tři sloupce a zařadila bych je do obrazové zprávy. Následuje ilustrační fotografie Škody Karoq, o které se mluví v příloženém článku.

Na straně pět jsou dvě fotografie, které hovoří o proběhlých událostech. Jedna z nich je závod pro děti Plamen, a ta druhá připomíná Den stromů, který se každý rok slaví v potštejském parku. Opět moje fotografie. Oba snímky patří do obrazové zprávy.

Strana šest obsahuje jednu fotografii, a to týmu ze ZŠ Rokytnice, kteří se účastnili soutěže v České televizi. Jedná se o portrétovou fotografii.

Následující stránky pojednávají o sportovních událostech. Tentokrát jedna sportovní fotografie z hokeje a šest z fotbalu. Dále jsou zde zmíněny i úspěchy z orientačního běhu, kde se ale spíše jedná o dva reportážní portréty než čistě o sportovní fotografii. Portrétová fotografie se nachází na straně jedenáct, kde se mluví o Janu Horákovi, který je úspěšným šachistou. Jan je zachycen i u táboráku s ostatními, tento snímek je ovšem obrazovou zprávou.

Strana dvanáct obsahuje portrét slavného páru Řepka a Kristelová, kteří se účastnili zdravotnické akce v Náchodě. K fotografii je přiložen rozhovor. Ve spodní části stránky

je obrazová zpráva, která předává informaci o probíhajícím Dni jazyků na Obchodní akademii v Kostelci. I v tomto čísle jsou novorozenci.

Týden od 24.10. 2017

Titulní stranu tento týden vytváří reportážní portrét dětí ze základní školy v Borohrádku, kde se konal den otevřených dveří. Na straně dvě se ve spodní části vzpomíná na hrdinu Miroslava Štandera, který byl brigádní generál letectva. Zveřejněn byl i jeho portrét. Na další straně jsou opět hlavním tématem volby, kterým jsou věnovány dva snímky. První z nich je obrazová zpráva a zachycuje ženu přímo při volbách. Ve druhém případě lze mluvit o ilustraci, která věcně znázorňuje průběh voleb.

Straně čtyři dominuje velký portrét Pavla Svobody, který je ředitelem tradičního festivalu F. L. Věka v Dobrušce. Fotografie svými rozměry zabírá zhruba 2/3 stránky. Spolu s ní strana přináší i celoplošný rozhovor právě se Svobodou. Vedlejší stránka obsahuje dvě fotografie. Jedna z nich je reportážní portrét muže z regionu, který se vydal Žigulem do USA. Druhá z fotografií je obrazovou zprávou, která zobrazuje semináře, které proběhly v centru Orion určené pomoci mentálně postiženým.

Reportážní portrét je fotografií na straně šest, na kterém zaměstnanec Škody Kvasiny ukazuje novou 3D tiskárnu. Ve sportovní sekci jsou dvě fotografie z fotbalu a dvě z hokeje. Nutno zmínit, že je zde i rozhovor s Lukášem Kroupou, který profesionálně běhá za dobrovolné hasiče. K rozhovoru je přiložen reportážní portrét. I v tomto čísle je anketa s fotbalisty. Na straně jedenáct je reportážní portrét skupiny Panda, která získala třikrát zlatou medaili v šachách.

Tři obrazové zprávy a jedna ilustrační se nachází na straně dvanáct. Jedna z obrazových zpráv je z předávání cen pro výjimečné osobnosti Dobrušky. Tato fotografie zabírá zhruba tři sloupce. Dvě zbývající jsou ze školního prostředí, a to ze Dnu otevřených dveří přímo na základní škole. Ilustrace je v levém sloupci strany, v sekci pozvánky. Ilustrace dýně má znázorňovat blížící se Halloween.

4.2 Vyhodnocení

Tabulka č. 1

Rok vydání	Počet stran	Počet fotografií celkem	Průměrně fotografií na 1 stranu
1997	48	54	1 (1,125)
2007	64	80	1 (1,25)
2017	64	99	2 (1,55)

V této tabulce (tabulka č. 1) se nachází zjištěné hodnoty celkového počtu fotografií ze všech tří let. Tento údaj se nachází konkrétně ve třetím sloupci. Počet stran jsem do tabulky užila, protože jsou v jednotlivých letech různorodé. Poslední ze sloupců ukazuje průměrné hodnoty fotografií na jednu stranu periodika.

Tabulka č. 2

Žánry	1997	2007	2017	Celkem	V %
Obrazová zpráva	20	24	18	62	26,6
Ilustrace	6	4	4	14	6
Fotoreportáž	6	17	4	27	11,6
Portrét klasický	6	13	28	47	20,2
Portrét reportážní	11	13	20	44	18,9
Sport	5	9	25	39	16,7
Celkem				233	

Následující tabulka (tabulka č. 2) představuje přehled užitých žánrů žurnalistické fotografie v jednotlivých letech. Nakonec jsem využila pouze šest z předešlých žánrů, jelikož se povětšinou opakují. Předposlední sloupec je věnován shrnutí počtu, kvůli pojmenování nejvíce používaného fotožurnalistického žánru vůbec. Na konci je spočítáno procentuální zastoupení žánru v tisku.

Tabulka č. 3

Žánry	ø 1997	ø 2007	ø 2017
Obrazová zpráva	37 %	30 %	18,2 %
Ilustrace	11,1 %	5 %	4 %
Fotoreportáž	11,1 %	21,25 %	4 %
Portrét klasický	11,1 %	16,25 %	28,3 %
Portrét reportážní	20,4 %	16,25 %	20,2 %
Sport	9,3 %	11,25 %	25,3 %

V tabulce č. 3 jsem počítala, kolik procent tvoří jednotlivé snímky žánrů s ohledem na celkový počet fotografií v daném roce. Vzhledem k odlišnému počtu stran bylo nutné vytvořit řešení, které by objektivně vypovídalo o měnících se trendech ve fotožurnalistických žánrech s ohledem na časový prostor

5. Závěr

Během studování různých podob žurnalistické fotografie jsem se setkala s problémem, kterým je již zmíněná mnohost dělení fotografií. K dosažení kýženého výsledku mi pomohly zejména publikace od Aleny Lábové a Ludvíka Barana. I v tomto ohledu se ovšem naskytlo pár problémů, a to v nejednotnosti pojmenování a vzájemném prolínání pojmů. U obou autorů mi přišlo vyhovující zejména dělení fotografií z pohledu žurnalistiky psané, i když pokaždé z trochu jiné perspektivy. Ale ať už ji dělíme podle Barana na reportážní a dokumentární, nebo podle Lábové na zpravodajskou a publicistickou, vždy zde najdeme inspiraci v psané podobě žurnalistiky. Do teoretické části jsem vnesla i vlastní iniciativu zkoumání, zejména v možném dělení žurnalistické fotografie dle původu.

Co se týče praktické části, jako problematické se mohl jevit rozdílný počet stran v jednotlivých letech. Vydání z let 2007 a 2017 se nakonec ukázalo v počtu stran totožné. I když jsem zmiňovala, že v roce 2007 periodikum vycházelo dvakrát do týdne a o deset let později pouze jednou, v obou případech zde mluvíme o šestnácti stranách tisku týdně. V roce 1997 bylo možné analyzovat pouze dvanáct stran namísto šestnácti, jak je tomu v ostatních letech. Tento fakt jsem zohlednila a započítala do svých výsledků.

Jak je patrné z tabulky č. 1, i přes veškerá očekávání se počet fotografií na jednu novinovou stranu nijak razantně nezměnil. V roce 1997 je tento počet 1,125 a o dvacet let později, v roce 2017 jich je 1,55, což činí v průměru necelé dvě fotografie na stranu. Vzhledem k technickému pokroku, který proběhl během dvaceti let, není tento nárůst až tak rapidní. V době, kdy si redakce nemusí platit profesionální fotografy a snímky se mohou pořizovat i mobilním telefonem jsem očekávala nárůst počtu snímků v periodiku poněkud větší.

Tabulka č. 2 slouží k součtu jednotlivých užitých žánrů, ze kterých se jich vyčlenilo šest. Tyto žánry pokládám v daném periodiku za základní. Nejvíce používaným žánrem se stala obrazová zpráva, což by se u zpravodajsky zaměřeného tisku mohlo předpokládat. Ze zkoumaných 233 snímků jich 62 bylo obrazovou zprávou. Tento žánr činí 26,6 % z celkového počtu fotografií. Naopak nejméně používaným žánrem je ilustrace, která je v tisku obsažena v 6 %. Procentuální zastoupení dalších žánrů je k vidění v tabulce č. 2.

Jak je patrné z tabulky č. 3, v průběhu dvaceti let se zaznamenaly poměrné změny v užitých žánrech fotografie. Zatímco v letech 1997 a 2007 byl nejvíce používaný žánr obrazová fotografie, v roce 2017 se klade mnohem větší důraz na fotografie ze sportovního odvětví. V roce 1997 byl naopak sportu věnován nejmenší prostor. Ve vydáních z let 2017 dominují portréty, které v průběhu let vzestupně zvyšují svou popularitu. V tomtéž roce jsou nejméně

používané žánry ilustrace a fotoreportáž. Ilustrace není obecně velice používaným žánrem, ale v roce 1997 byla její frekvence v periodiku poměrně velká. Zejména kvůli pravidelnému přispívání v úterních vydáních. Co se týče již zmiňované fotoreportáže, v roce 2017 zaujímá pouhá 4 % ze všech užitých fotografií. Deset let předtím to ovšem byla skoro necelá čtvrtina. Reportážní portrét si v průběhu let udržuje své standardní místo, zhruba na druhém až třetím místě četnosti.

Na základě výše zmíněného jsou změny v průběhu dvaceti let patrné, zejména v modifikaci žánrů. Poněkud překvapující pro mne bylo, že v celkovém průměrném počtu fotografií v periodiku se čísla tolik nezměnila, což by se dalo předpokládat.

Zdroje

- BARAN, Ludvík. *Fotografie jako dokument a tvorba*. 1. vyd. Praha, 1990. ISBN 80-85106-07-8.
- BARAN, Ludvík. *Teorie novinářské fotografie*: určeno pro posl. fak. filmové a televizní. 1. [dotisk] 1. vyd. Praha: SPN, 1971. 54 s. Učební texty vys. škol. ISBN 1602-7425.
- ČILJAKOVÁ, Adéla. *K aktuálním problémům fotožurnalistiky*. Praha, 1975. ISBN není uvedeno.
- ČILJAKOVÁ, Adéla. *Fotožurnalistika I: Úvod do teorie fotožurnalistiky*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1975. ISBN 17-313-75.
- FEININGER, Andreas. *Škola moderní fotografie*. Vyd. 1. Praha, 1971. ISBN 403-22-865.
- GREGOROVÁ, Anna. *Fotografická tvorba*. Osveta, Martin 1977. ISBN není uvedeno.
- KOZÁK, Martin. *Velká kniha sportovní fotografie*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2010. Edice digitální fotografie. ISBN 978-80-251-3247-0.
- LÁBOVÁ, Alena. *Základy fotožurnalistiky. 1*, Fotografická a snímková technika pro novináře. 1. vyd. Praha, 1989. ISBN 1031-5986.
- LÁBOVÁ, Alena. *Základy fotožurnalistiky. 2*, Úvod do teorie žurnalistické fotografie. 1. vyd. Praha, 1990. ISBN 80-7066-1194.
- LOFAJ, Ján. *Základy fotožurnalistiky*. UKom, Bratislava, 1984. ISBN: 8022300853.
- MAŇÁKOVÁ, Leona. *Žurnalistická fotografie a způsoby její kategorizace*. Olomouc, 2008. Bakalářská diplomová práce. Univerzita Palackého. Vedoucí práce Mgr. Alexander Mencl.
- OSVALDOVÁ, Barbora a kol. *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*. 3., rozš. vyd. Praha: Libri, 2007. ISBN 978-80-7277-266-7.
- OSVALDOVÁ, Barbora a kol., *Zpravodajství v médiích. 2.*, upr. vyd. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1899-9.
- PECHÁČKOVÁ, Zuzana. *Kategorizace žurnalistické fotografie*. Olomouc, 2009. Bakalářská diplomová práce. Univerzita Palackého.
- REMĚŠ, Vladimír: *Fotografie a cyklický tok obrazů*, in *Československá fotografie 1978*.

SOUČEK, Ludvík: *Cesty k moderní fotografii*, Odeon Praha 1996. ISBN 11-002-66.

SPENCER, Douglas Arthur. *The Focal Dictionary of Photographic Technologies*. Focal Press, 1973. ISBN 978-0133227192.

ŠMOK, Ján. *Začněte fotografovat*. Praha: SNTL, 1983. Polytechnická knihnice. Řada 3, Udělejte si sami. ISBN 04-331-84.

TAUSK, Petr, ed. *Praktická fotografie*. dotisk 1. vyd. Praha: SNTL, 1973. 382, s. Oborové encyklopedie nakl. SNTL.

Online zdroje:

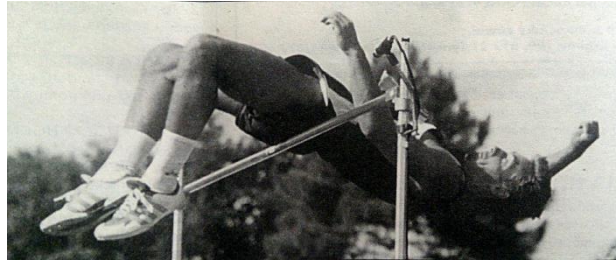
Fotografie. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2017 [cit. 2018-03-1]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Fotografie>

Přílohy

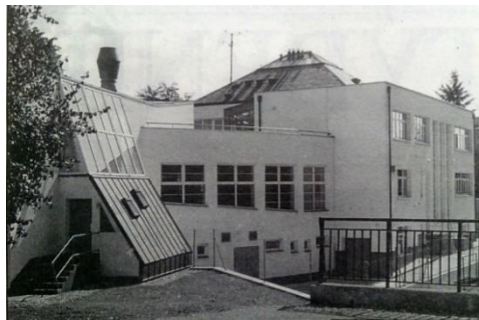
Rok 1997

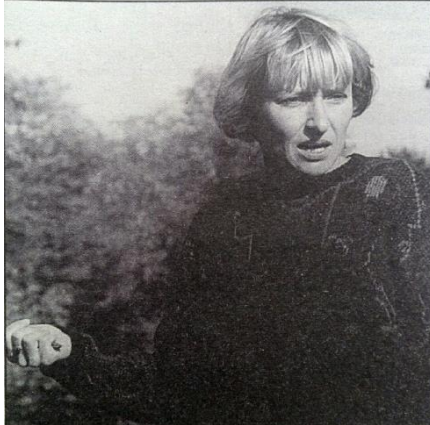
Týden od 3.10. 1997

Týden od 7.10. 1997

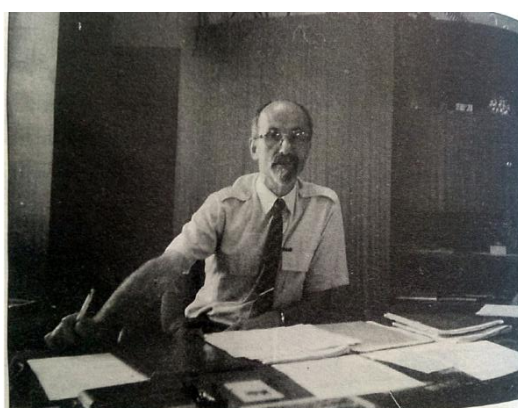

Týden od 10.10. 1997

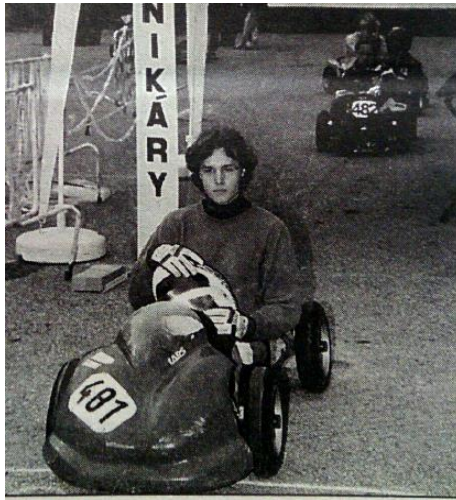
Týden od 14.10. 1997

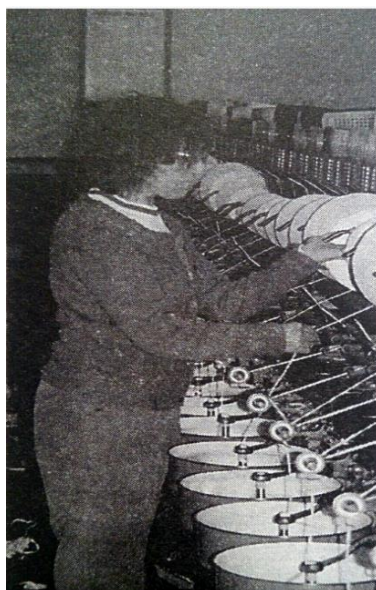
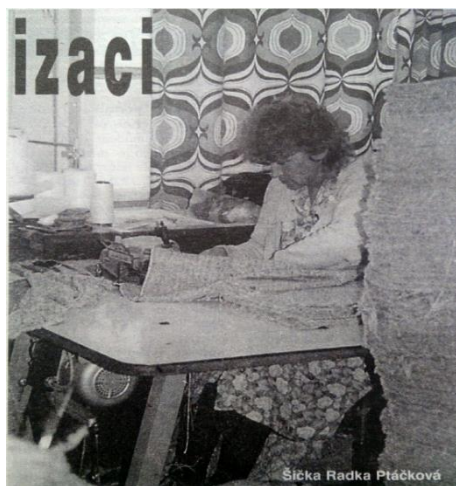
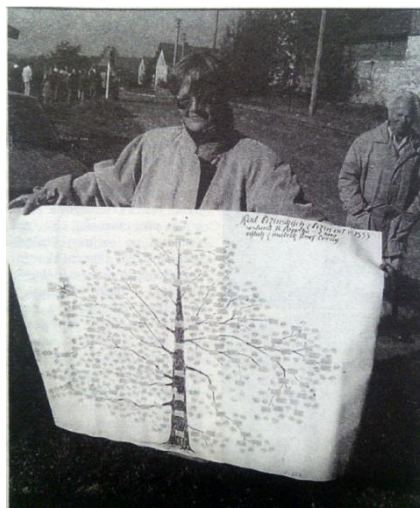

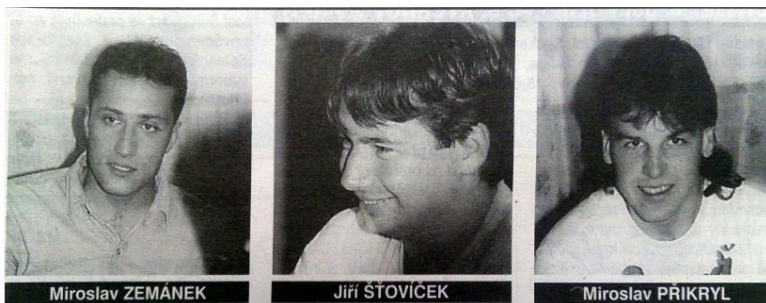
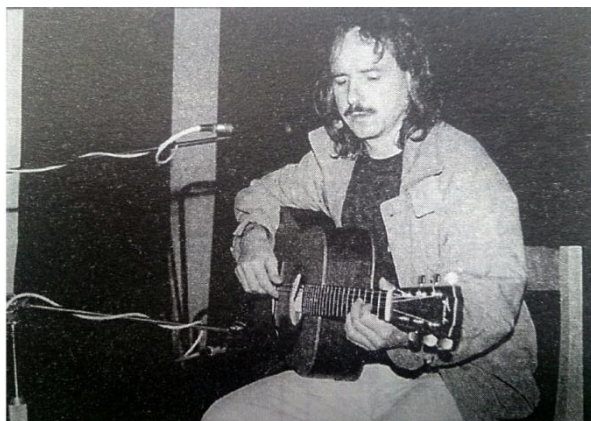
Týden od 17.10. 1997

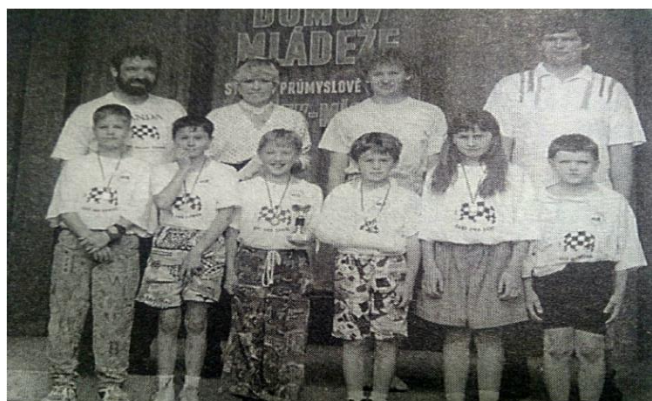
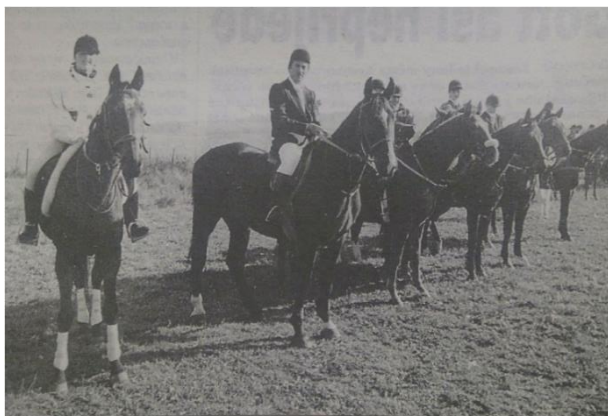

Týden od 21.10. 1997

Týden od 24.10. 1997

Týden od 29.10. 1997

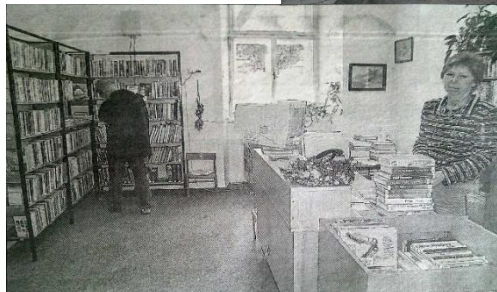

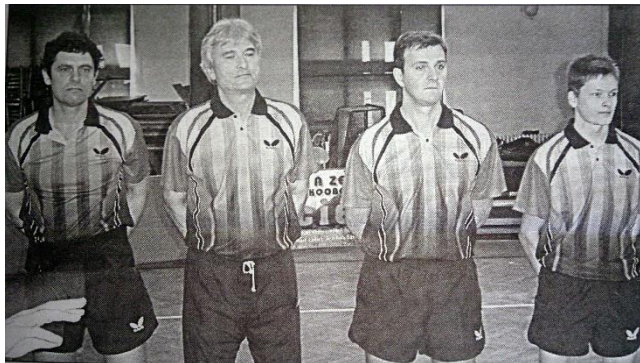
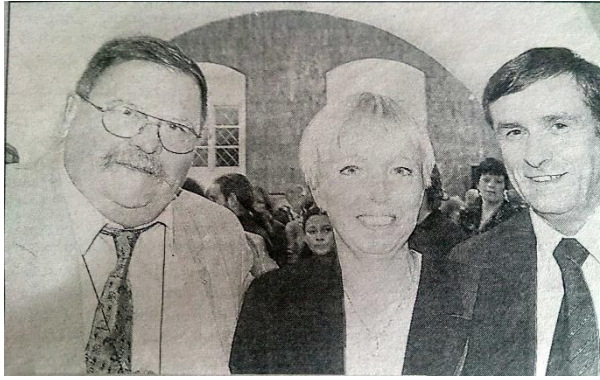

Rok 2007

Týden od 2.10. 2007

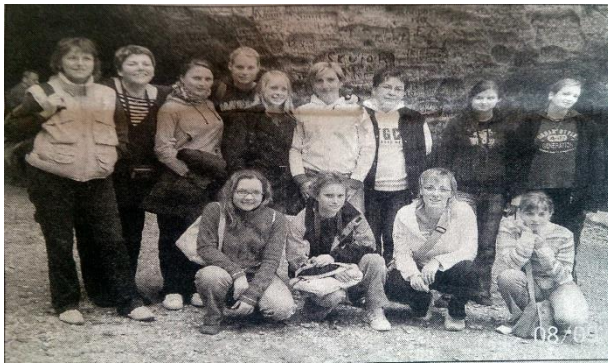
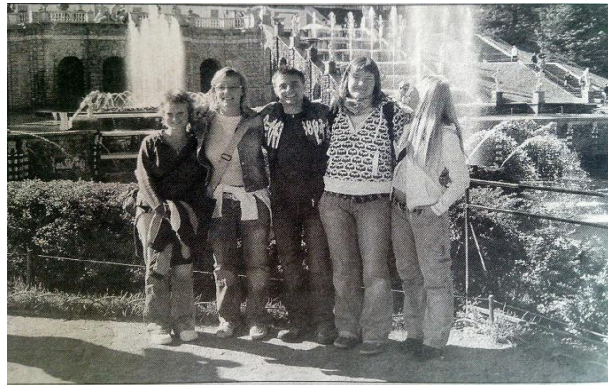
Týden od 5.10. 2007

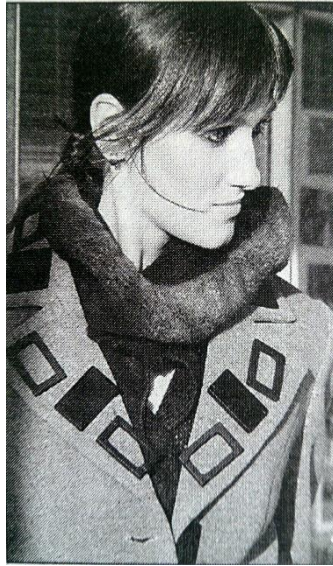
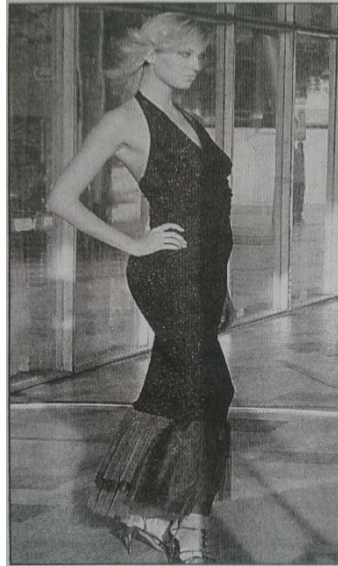

Týden od 9.10. 2007

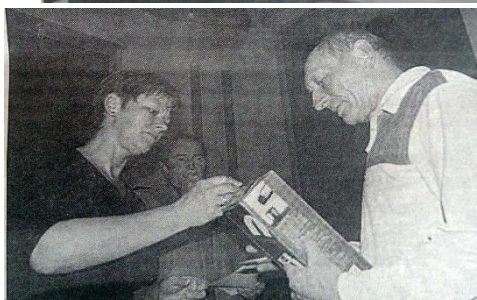
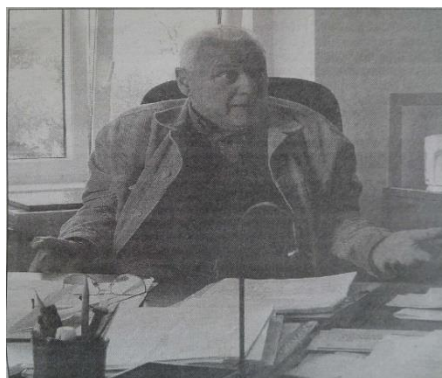

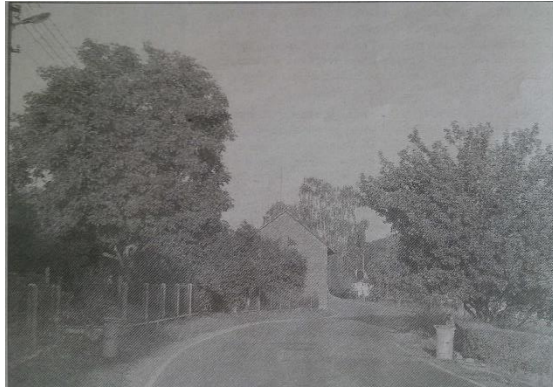

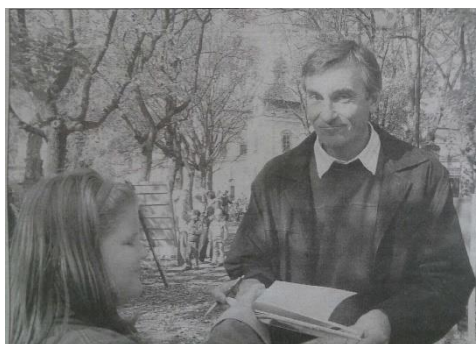
Týden od 12.10. 2007

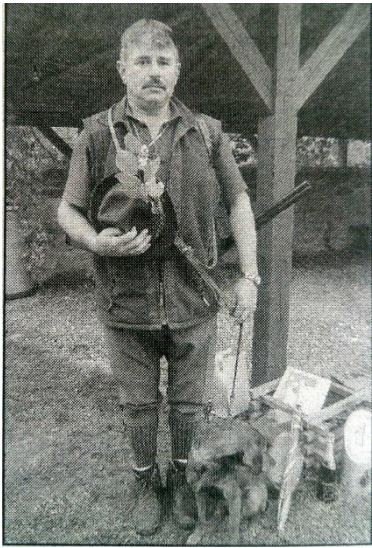

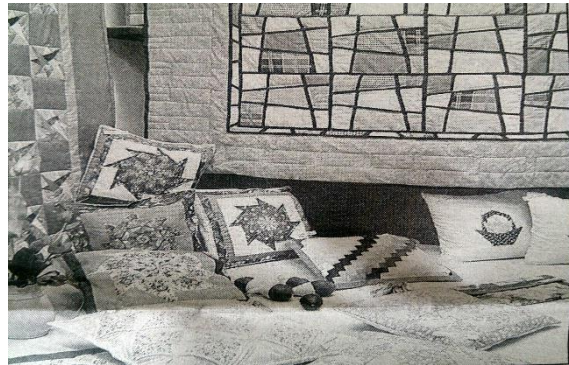
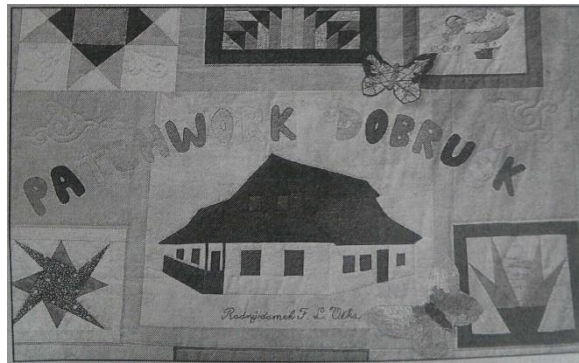

Týden od 16.10. 2007

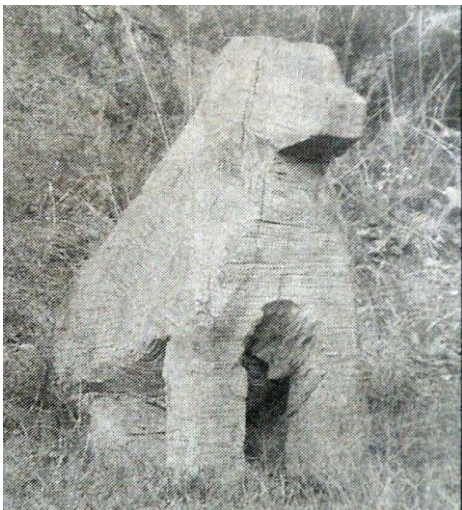
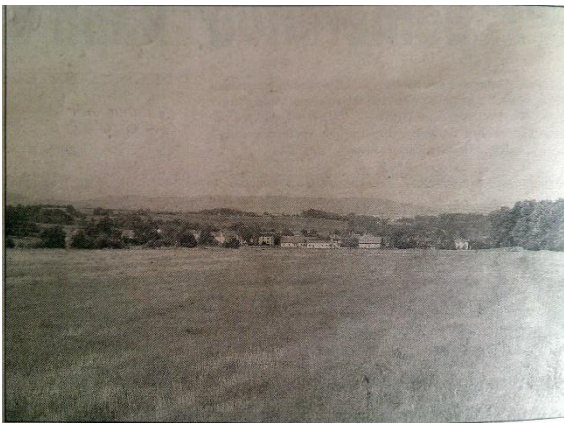
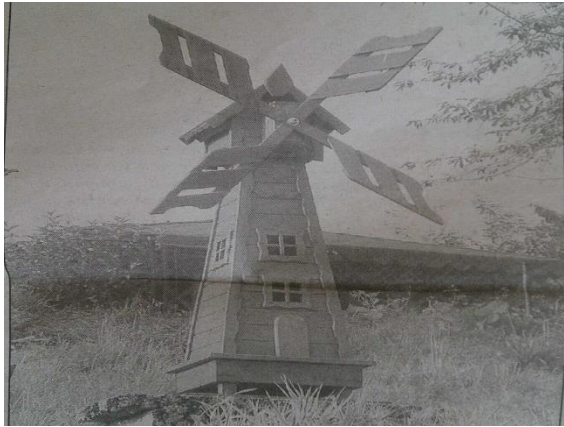

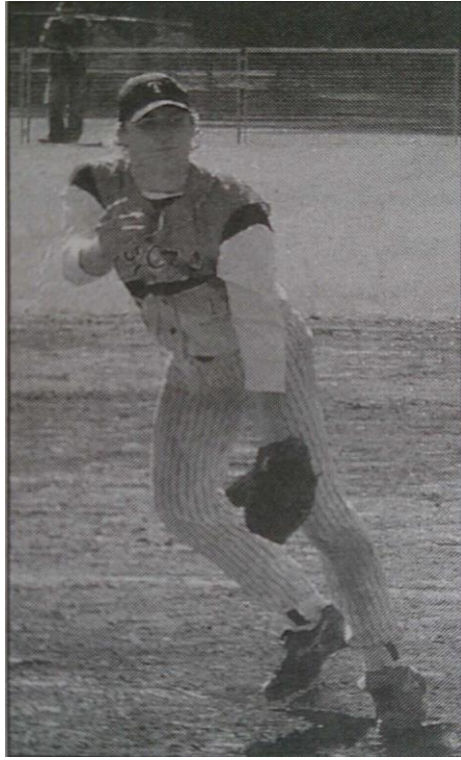

Týden od 19.10. 2007

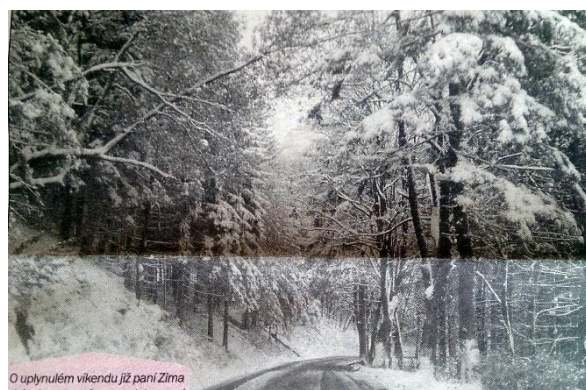

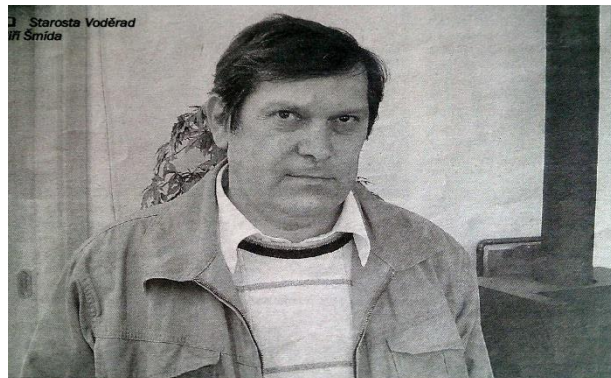

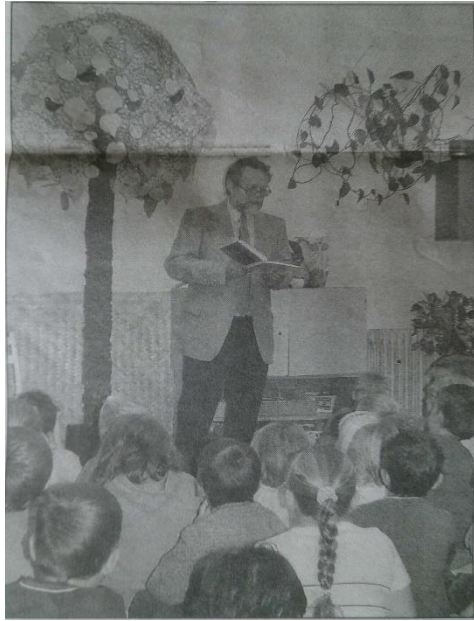

Týden od 23. 10. 2007

□ Klára Čížinská

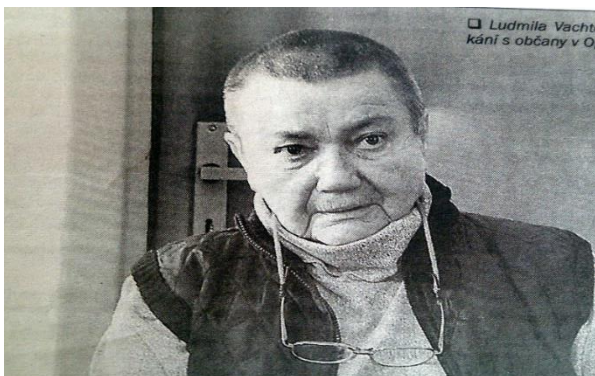
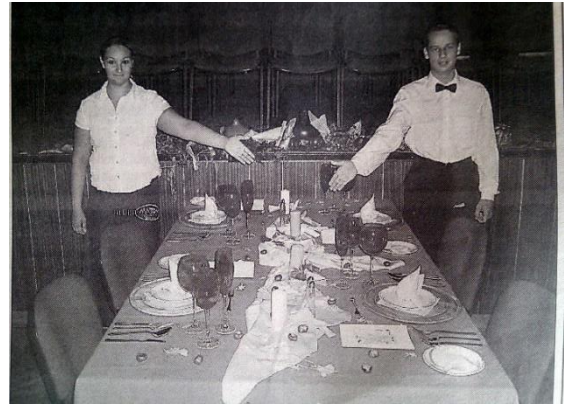
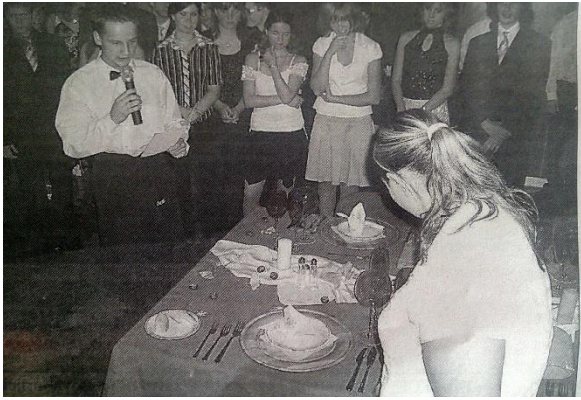

□ Na snímku Jai-
chová, Klára Číž-
inská a Hana Věchto

Týden od 26.10. 2007

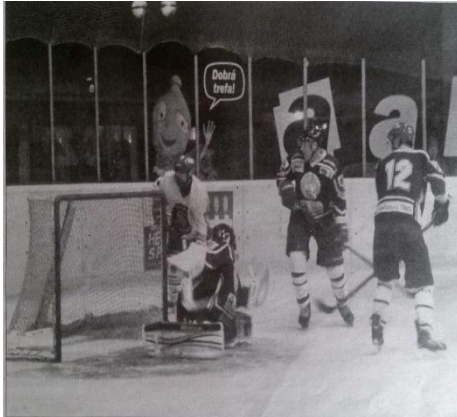
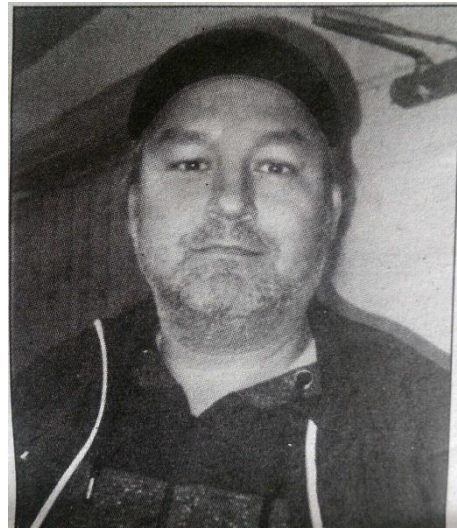

Rok 2017

Týden od 3.10. 2017

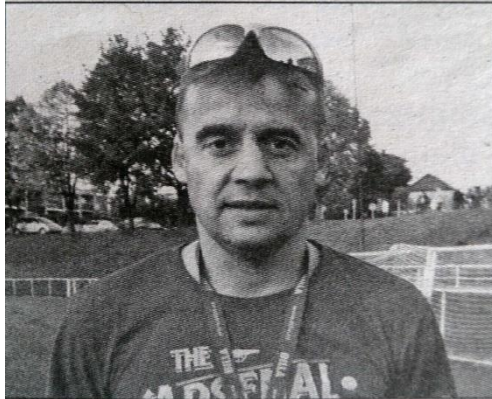

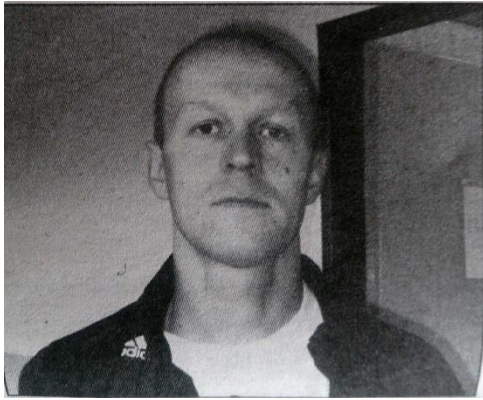

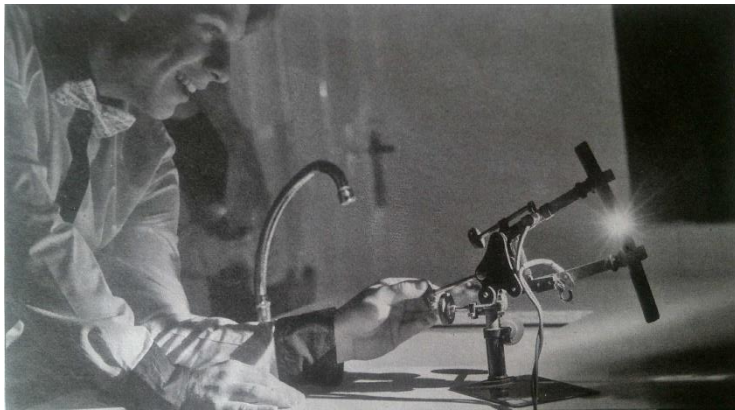

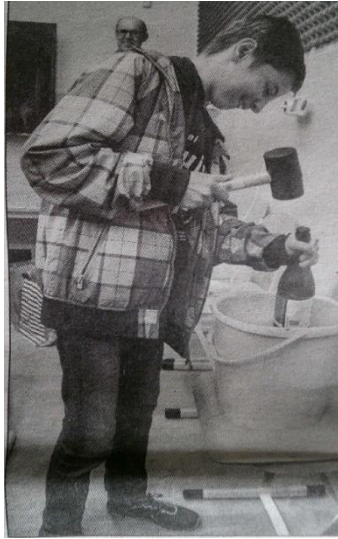
Týden od 10.10. 2017

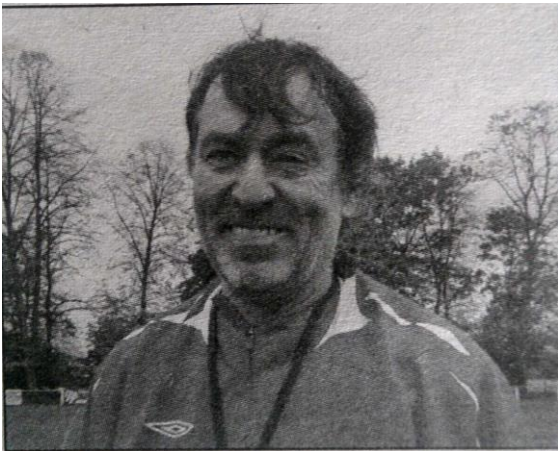
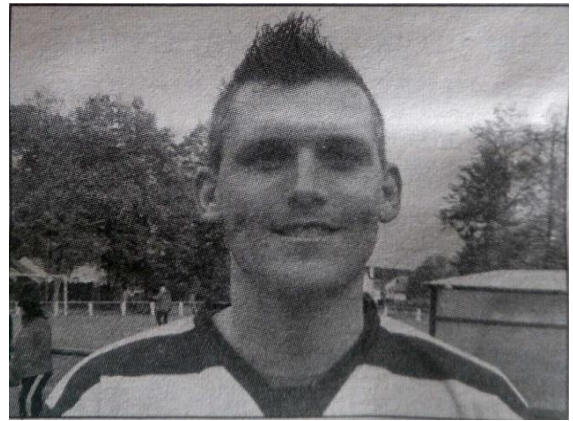
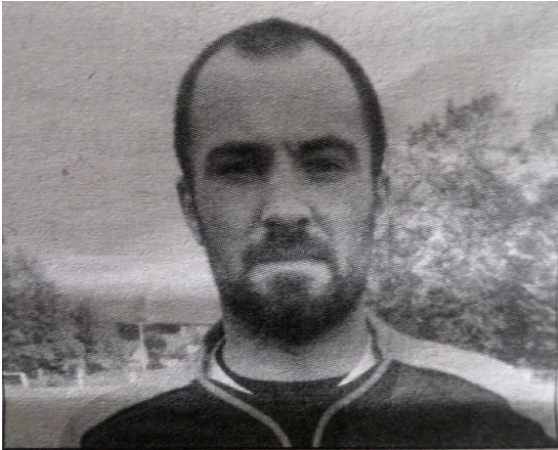

t

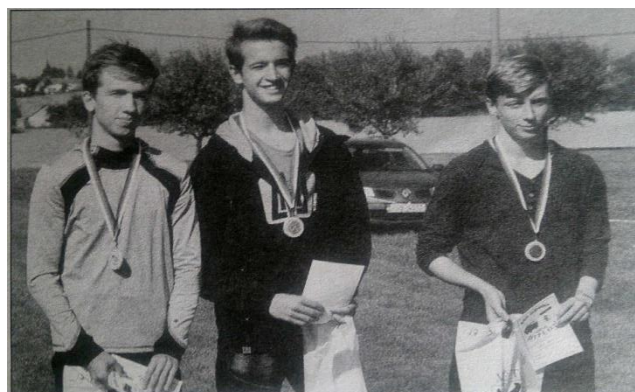

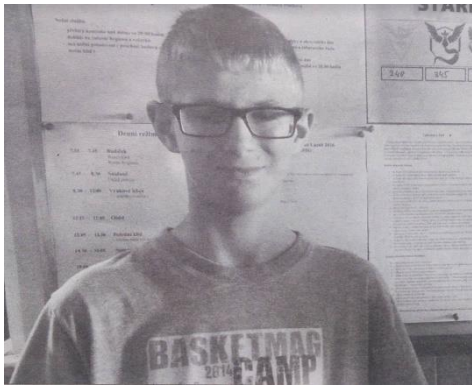
Týden od 17.10. 2017

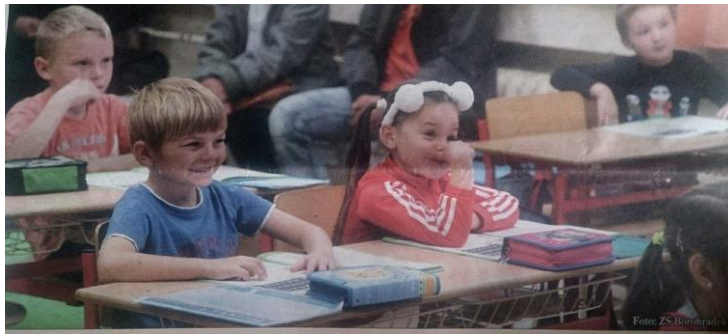

Týden od 24.10. 2017

STATISTICKÝ ÚŘAD
SNĚHOVÝ PARLAMENTNÍ ČS
20. - 21. ŘÍJNA 2017

The infographic is a grid of illustrations explaining the election process. It includes a ballot box, a hand putting a ballot in, a clock, a person at a computer, and a person at a desk. The central text reads "ČSÚ A VOLBY".

VLÍČÍ VĚDÍ HLASOVACÍ LISTEK V URČENÉ OBLASTI DO VOLBENÍ SOŠRANKY

PŘI UZAVŘENÍ VOLBENÍ MÍSTNOSTI KONEČE DĚJEVE SOŠRANKA A SPOČÍTÁ HLASY

KOMISE SPOČÍTÁ TAKÉ PŘEDNOSTNÍ HLASY

KOMISE PŘEBÍRÁ VÝSLEDKY NA PŘEBÍRACÍM MÍSTĚ PRACOVNÍKŮM ČSÚ

DATA SE Z PŘEBÍRACÍHO MÍSTĚ

ODEŠLOU DO ÚSTŘEDÍ ČSÚ

ČSÚ PRŮBĚŽNĚ ZVEŘEJŇUJE VÝSLEDKY NA www.volby.cz

